

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
Grupy Kapitałowej EMC Instytut Medyczny

za rok obrotowy
zakończony 31 grudnia 2016

Wrocław, 10 marca 2017 roku

Spis treści

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	6
Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	6
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	9
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	11
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	12
ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	13
1. Informacje ogólne	13
2. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej	13
3. Okresy za które prezentowane jest sprawozdanie	15
4. Skład organów jednostki dominującej	15
5. Skład Grupy	16
5.1 Rozliczenia nabycia nowych jednostek w Grupie	18
6. Oświadczenia Zarządu	23
7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	23
7.1 Profesjonalny osąd	23
7.2 Niepewność szacunków	24
8. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	25
8.1 Oświadczenie o zgodności	25
8.2 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych	25
9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	25
10. Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę ..	27
11. Korekta błędów	31
12. Zmiana szacunków	31
13. Istotne zasady rachunkowości	31
13.1 Zasady konsolidacji	31
13.2 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	32
13.3 Udziały we wspólnych działaniach	33
13.4 Wycena do wartości godziwej	33
13.5 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	34
13.6 Rzeczowe aktywa trwałe	35
13.7 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	36
13.8 Nieruchomości inwestycyjne	36
13.9 Aktywa niematerialne	37
13.9.1 Wartość firmy	38
13.10 Leasing	39
13.11 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	39

13.12 Koszty finansowania zewnętrznego.....	40
13.13 Aktywa finansowe	40
13.14 Utrata wartości aktywów finansowych	41
13.14.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu	41
13.14.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu	42
13.14.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	42
13.15 Zapasy	42
13.16 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	42
13.17 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	43
13.18 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	43
13.19 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	43
13.20 Rezerwy	44
13.21 Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	44
13.22 Przychody	44
13.22.1 Sprzedaż towarów i produktów	44
13.22.2 Świadczenie usług.....	45
13.22.3 Odsetki	45
13.22.4 Dywidendy	45
13.22.5 Przychody z tytułu wynajmu	45
13.22.6 Dotacje rządowe	45
13.23 Podatki	45
13.23.1 Podatek bieżący	45
13.23.2 Podatek odroczony.....	45
13.23.3 Podatek od towarów i usług	46
13.24 Zysk netto na akcję.....	46
13.25 Segmenty operacyjne.....	47
14. Przychody i koszty	48
14.1 Przychody ze sprzedaży.....	48
14.2 Pozostałe przychody operacyjne	48
14.3 Pozostałe koszty operacyjne.....	49
14.4 Przychody finansowe.....	49
14.5 Koszty finansowe	49
14.6 Koszty świadczeń pracowniczych.....	50
15. Podatek dochodowy.....	50
15.1 Obciążenie podatkowe	50
15.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	50
15.3 Odroczony podatek dochodowy.....	51
16. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	52
17. Zysk przypadający na jedną akcję	53

18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	53
19. Aktywa niematerialne.....	54
20. Rzeczowe aktywa trwałe	56
21. Leasing.....	57
21.1 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca.....	57
21.2 Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	58
22. Nieruchomości inwestycyjne	58
23. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności.....	59
24. Połączenie jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących.....	59
25. Udział we wspólnym działaniu	60
26. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	60
27. Świadczenia pracownicze	60
27.1 Programy akcji pracowniczych.....	60
27.2 Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia pracownicze, w tym po okresie zatrudnienia	60
28. Zapasy	63
29. Należności z tytułu dostaw i usług, pozostałe należności oraz należności z tytułu podatku dochodowego	63
30. Pozostałe aktywa finansowe	65
31. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	65
32. Kapitał podstawowy.....	65
32.1 Kapitał podstawowy	65
32.1.1 Wartość nominalna akcji	66
32.1.2 Prawa akcjonariuszy.....	66
32.1.3 Konwersja obligacji na akcje serii	66
32.1.4 Akcjonariusze o znaczącym udziale	66
33. Kapitał zapasowy.....	66
33.1 Pozostałe kapitały.....	67
33.2 Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy.....	67
33.3 Udziały niekontrolujące.....	68
34. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i obligacje	69
35. Rezerwy	77
35.1 Zmiany stanu rezerw	77
36. Pozostałe zobowiązania, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i rozliczenia międzyokresowe	78
36.1 Pozostałe zobowiązania (długoterminowe)	78
36.2 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)	79
36.3 Rozliczenia międzyokresowe wykazywane w pasywach.....	79
37. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	80
38. Zobowiązania inwestycyjne.....	81
39. Zobowiązania warunkowe	81
39.1 Sprawy sądowe.....	81

39.2 Rozliczenia podatkowe.....	82
40. Informacje o podmiotach powiązanych.....	83
40.1 Jednostka dominująca całej Grupy.....	83
40.2 Podmiot o znaczącym wpływie na Grupę.....	83
40.3 Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi.....	83
40.4 Inne transakcje z udziałem członków Zarządu.....	84
40.5 Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy.....	84
40.5.1 Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy.....	84
41. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	86
42. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	87
42.1 Ryzyko walutowe.....	87
42.2 Ryzyko cen towarów.....	87
42.3 Ryzyko kredytowe.....	87
42.4 Ryzyko związane z płynnością.....	87
43. Instrumenty finansowe.....	89
43.1 Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych.....	89
43.2 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych.....	90
43.3 Ryzyko stopy procentowej.....	91
44. Zarządzanie kapitałem.....	91
45. Struktura zatrudnienia.....	92
46. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	92

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 10 marca 2017 roku.

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

Prezes Zarządu

Rafał Szmuc

Członek Zarządu

Tomasz Suchowierski

Członek Zarządu

Maciej Piorunek

Wrocław, 10 marca 2017 roku

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (wersja porównawcza)	Za rok zakończony		
	Noty	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Przychody ze sprzedaży	14.1	277 484	258 070
Przychody netto ze sprzedaży produktów		274 601	255 690
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		2 883	2 380
Koszty działalności operacyjnej		287 377	263 915
Amortyzacja		14 258	13 141
Zużycie materiałów i energii		39 961	39 848
Usługi obce		108 790	97 835
Podatki i opłaty		1 737	1 495
Wynagrodzenia	14.6	98 883	90 859
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	14.6	18 399	16 510
Pozostałe koszty rodzajowe		3 008	2 342
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		2 341	1 885
Strata ze sprzedaży		(9 893)	(5 845)
Pozostałe przychody operacyjne	14.2	4 992	4 949
Pozostałe koszty operacyjne	14.3	1 763	931
Strata z działalności operacyjnej		(6 664)	(1 827)
Przychody finansowe	14.4	309	334
Koszty finansowe	14.5	3 057	2 383
Strata z działalności gospodarczej		(9 412)	(3 876)
Strata brutto		(9 412)	(3 876)
Podatek dochodowy	15	1 781	551
Strata netto, w tym przypadająca:		(11 193)	(4 427)
Akcjonariuszom jednostki dominującej	17	(11 142)	(4 498)
Akcjonariuszom niekontrolującym		(51)	71
Średnioważona liczba akcji		13 285 346	12 901 383
Strata przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej na jedną akcję w PLN		(0,8387)	(0,3486)
- rozwodniony z zysku przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej w PLN		(0,8387)	(0,3486)

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 13 do 92 stanowią jego integralną część

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

Inne całkowite dochody	Za rok zakończony	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Strata netto	(11 193)	(4 427)
Inne całkowite dochody		
<i>Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:</i>		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	11	3
Inne całkowite dochody netto podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych	11	3
<i>Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:</i>		
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	229	195
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	239	195
Inne	(10)	-
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	(44)	(37)
Inne całkowite dochody netto nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych	185	158
Inne całkowite dochody netto	196	161
Całkowity dochód za okres	(10 997)	(4 266)
Całkowity dochód przypadający:		
Akcjonariuszom jednostki dominującej	(10 946)	(4 337)
Akcjonariuszom niekontrolującym	(51)	71
Całkowite dochody razem	(10 997)	(4 266)

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 13 do 92 stanowią jego integralną część

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ
na dzień 31 grudnia 2016 roku

Aktywa	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Aktywa trwałe		242 053	197 849
Wartości niematerialne	19	33 131	9 533
Rzeczowe aktywa trwałe	20	205 561	183 845
Nieruchomości inwestycyjne	22	880	907
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	15.3	2 481	3 564
Aktywa obrotowe		46 135	54 529
Zapasy	28	3 124	2 953
Należności z tytułu dostaw i usług	29	29 812	28 142
Pozostałe należności	29	1 334	924
Należności z tytułu podatku dochodowego	29	108	332
Pozostałe aktywa finansowe	30	-	5 060
Rozliczenia międzyokresowe		878	768
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31	10 879	16 350
Aktywa razem		288 188	252 378

Zobowiązania i kapitał własny	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)		134 025	144 971
Kapitał podstawowy	32	53 141	53 141
Kapitał zapasowy	33	96 144	96 144
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	33.1	242	231
Zyski zatrzymane	33.1, 33.2	(15 502)	(4 545)
Kapitały akcjonariuszy niekontrolujących	33	7 851	7 902
Kapitał własny ogółem		141 876	152 873
Zobowiązania długoterminowe		47 386	43 008
Rezerwy z tytułu podatku odroczonego	15.3	2 063	1 016
Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	27,35	4 210	5 264
Pozostałe rezerwy	35	554	636
Kredyty i pożyczki	34	26 625	16 807
Z tytułu leasingu	21	2 657	2 953
Pozostałe zobowiązania	36.1	3 774	8 104
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	36.3	7 503	8 228
Zobowiązania krótkoterminowe		98 926	56 497
Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	27,35	1 032	653
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	35	953	1 034
Kredyty i pożyczki	34	47 433	20 000
Z tytułu dostaw i usług	36.2	27 023	16 350
Z tytułu leasingu	21	2 074	1 934
Z tytułu podatku dochodowego	36.2	73	98
Pozostałe zobowiązania	36.2	16 151	11 269
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	36.3	4 187	5 159
Zobowiązania i kapitał własny razem		288 188	252 378

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

POZYCJE	Nota	Za rok zakończony	
		31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Strata brutto		(9 412)	(3 876)
Korekty razem		27 738	18 235
Amortyzacja		14 258	13 141
Zysk (strata) z tyt. różnic kursowych		(2)	5
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		2 381	1 829
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		(15)	-
Zmiana stanu rezerw	37	(1 017)	(1)
Zmiana stanu zapasów	37	122	(8)
Zmiana stanu należności	37	936	444
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z wyjątkiem pożyczek i kredytów	37	13 491	(1 807)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	37	(1 948)	3 183
Inne korekty- prowizje od kredytów, obligacji	37	89	231
Podatek dochodowy zapłacony	37	(557)	1 218
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		18 326	14 359
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy		5 157	10 101
Zbycie aktywów niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		97	20
Odsetki		-	81
Inne wpływy inwestycyjne – lokaty powyżej 3 m-cy		5 060	10 000
Wydatki		59 519	33 471
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		31 381	18 240
Nabycie aktywów finansowych w jednostkach powiązanych skorygowane o nabyte środki pieniężne	37	28 138	150
Inne wydatki inwestycyjne – lokaty powyżej 3 m-cy		-	15 081
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(54 362)	(23 370)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy		53 808	35 520
Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		-	19 890
Kredyty i pożyczki		53 808	15 630
Wydatki		23 245	27 085
Spłaty kredytów		19 011	15 990
Wykup dłużnych papierów wartościowych		-	7 000
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		2 481	1 966
Odsetki		1 753	2 129
Prowizje od kredytów		-	-
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		30 653	8 435
Przepływy pieniężne netto razem		(5 473)	(576)
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym		(5 471)	(581)
zmiana środków pieniężnych z tyt. różnic kursowych		(2)	5
Środki pieniężne na początek okresu	31	16 350	16 931
Środki pieniężne na koniec okresu	31	10 877	16 355
o ograniczonej możliwości dysponowania		4 920	-

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 13 do 92 stanowią jego integralną część

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Pozycja	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane	Razem kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Stan na 1 stycznia 2016 roku	53 141	96 144	231	(4 545)*	144 971	7 902	152 873
wynik za okres	-	-	-	(11 142)	(11 142)	(51)	(11 193)
inne całkowite dochody, w tym:	-	-	11	185	196	-	196
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	11	-	11	-	11
zyski/(straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	-	-	-	195	195	-	195
Inne	-	-	-	(10)	(10)	-	(10)
całkowity dochód za okres	-	-	11	(10 957)	(10 946)	(51)	(10 997)
podwyższenie kapitału w Spółce	-	-	-	-	-	-	-
koszty pozyskania kapitału	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2016 roku	53 141	96 144	242	(15 502)	134 025	7 851	141 876

Pozycja	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane	Razem kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Stan na 1 stycznia 2015 roku	48 078	81 317	228	(205)*	129 418	7 831	137 249
wynik za okres	-	-	-	(4 498)	(4 498)	71	(4 427)
inne całkowite dochody, w tym:	-	-	3	158	161	-	161
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	3	-	3	-	3
zyski/(straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	-	-	-	158	158	-	158
całkowity dochód za okres	-	-	3	(4 340)	(4 337)	71	(4 266)
podwyższenie kapitału w Spółce	5 063	14 937	-	-	20 000	-	20 000
koszty pozyskania kapitału	-	(110)	-	-	(110)	-	(110)
Stan na 31 grudnia 2015 roku	53 141	96 144	231	(4 545)	144 971	7 902	152 873

*Zmiana prezentacji kapitału rezerwowego i zysków zatrzymanych (ujawnienie w nocie 33.1)

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. INFORMACJE OGÓLNE

Grupa Kapitałowa EMC Instytut Medyczny („Grupa”) składa się z EMC Instytut Medyczny SA („jednostka dominująca”, „Spółka”) i jej spółek zależnych (patrz Nota 5).

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy jest prowadzenie działalności gospodarczej m.in. w zakresie:

- ochrony zdrowia ludzkiego,
- prac badawczo - rozwojowych w dziedzinie nauk medycznych i farmacji,

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Fabrycznej, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000222636.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 933040945.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Emitent jest jednostką dominującą i sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe.

2. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości.

Jednocześnie Zarząd jednostki dominującej dostrzega istnienie istotnej niepewności, która może powodować znaczącą wątpliwość co do zdolności Grupy do kontynuacji działalności z uwagi na czynniki opisane poniżej.

Potencjalnym zagrożeniem są następujące zdarzenia:

- Grupa za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku wykazała stratę netto w kwocie 11.193 tys. PLN. Zobowiązania krótkoterminowe Grupy na koniec 2016 roku przekroczyły aktywa obrotowe o 52.791 tys. PLN.
- W umowach kredytowych zawartych przez Emitenta z bankami BGŻ BNP Paribas SA, Bank Zachodni WBK SA, Raiffeisen Bank Polska SA wymienione są wskaźniki finansowe, których niewypełnienie może skutkować zmianą warunków umowy lub nawet jej wypowiedzeniem. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Emitent przekroczył zapisane w umowie z Bankiem BGŻ BNP Paribas SA, Bankiem Zachodnim WBK SA oraz Raiffeisen Bank Polska SA graniczne wartości wskaźnika finansowego. Efektem niewypełnienia umownych wskaźników zobowiązania długoterminowe w kwocie 21.000 tys. PLN, wynikające z umów kredytów inwestycyjnych, zostały zaprezentowane w pozycji krótkoterminowych zobowiązań sprawozdania z sytuacji finansowej, jak opisano w nocie nr 34 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Kredyty nie zostały postawione w stan wymagalności pomimo niewypełnienia warunków finansowych na dzień 31 grudnia 2016 roku. Na podstawie prowadzonych rozmów z Bankami Zarząd nie oczekuje postawienia kredytów w stan wymagalności.

Stan środków pieniężnych Grupy na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosił 10.879 tys. PLN, co w ocenie Zarządu jest bezpiecznym poziomem patrząc na ryzyko płynności Grupy Kapitałowej.

Biorąc pod uwagę sytuację finansową Spółki oraz Grupy, jej większościowy akcjonariusz – CareUp B.V., udzielił w dniu 23 lutego 2017 roku pisemnego listu wsparcia finansowego w okresie co najmniej 12 miesięcy od dnia podpisania listu.

Głównymi akcjonariuszami EMC Instytut Medyczny SA są:

- fundusz inwestycyjny Penta przez swoją spółkę celowa CareUp B.V. posiadającą 70,61% akcji
- PZU Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych BIS 1 posiadający 17,81% akcji oraz PZU Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych BIS 2 posiadający 10,50% akcji, zarządzane i reprezentowane przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA.

Razem są właścicielami 98,92% akcji EMC SA. Zaangażowanie i wsparcie w szczególności finansowe głównego akcjonariusza zostało na przestrzeni ostatnich kilku lat mocno udowodnione czy to przez podnoszenie kapitału, czy też udzielanie pożyczek. Główny Akcjonariusz zamierza wspierać EMC Instytut Medyczny SA długoterminowo.

Zarząd EMC Instytut Medyczny SA od początku 2015 roku prowadzi działania naprawcze poprawiające wyniki finansowe wszystkich jednostek medycznych. Działanie te w głównej mierze oparte są na:

- zwiększeniu przychodów ze sprzedaży komercyjnej,
- zmiany in plus w poziomie kontraktów z NFZ na poszczególne umowy o świadczeniu usług ochrony zdrowia,
- standaryzacji wykonywania wszystkich procedur w przychodniach i szpitalach grupy ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia i życia pacjenta,
- wdrożenie Centrum Usług Wspólnych w poszczególnych obszarach wsparcia jednostek medycznych,
- centralizacja procesów zakupowych zarówno w działalności operacyjnej jak i inwestycyjnej,
- akwizycje nowych jednostek medycznych pomagające w znacznym zakresie pokryć istniejące w grupie koszty stałe,
- współpraca z innymi spółkami medycznymi w portfelu Penta celem wymiany najlepszych praktyk operacyjnych i ekonomii działania.

Sporządzone przez Zarząd jednostki dominującej plany finansowe na 2017rok oraz prognozy przyszłych przepływów pieniężnych za 2017 rok nie wskazują na zagrożenie utraty płynności w okresie 12 miesięcy od dnia bilansowego, przy założeniu zrealizowania planowanych przez Grupę wyników finansowych w okresie następnym 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zmiana zasad finansowania świadczeń opieki zdrowotnej przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Zgodnie z założeniami Projektu zmian do ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przekazany do Sejmu RP w dniu 21 lutego 2017 r. szpitale tworzące tzw. „sieć szpitali” zostaną wyłączone z obecnego systemu finansowania świadczeń opieki zdrowotnej opartego o system konkursowy i będą miały zagwarantowane finansowanie z NFZ w systemie ryczałtowym. W skład sieci szpitali wchodzić mają zakłady lecznicze włączone do systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej. Kryteria kwalifikacji świadczeniodawców do sieci szpitali mają być oparte w szczególności na kompleksowości udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej. Zarząd rozpoznaje ryzyko związane z nowymi przepisami i tworzeniem sieci szpitali. Nowe przepisy dotkną w szczególności niewielką liczbę szpitali i przychodni w grupie. Zarząd podejmuje stosowne działania, żeby zminimalizować i/lub wyeliminować istniejące ryzyko. Działania obejmują, ale nie są ograniczone do zgodnego z prawem łączenia podmiotów leczniczych, modernizację szpitali w celu spełnienia kryteriów dodatkowego kontraktowania jak również ustrukturyzowanych rozmów z Ministerstwem Zdrowia w kwestii szpitali specjalistycznych.

3. OKRESY ZA KTÓRE PREZENTOWANE JEST SPRAWOZDANIE

Sprawozdania finansowe i porównywalne dane finansowe są prezentowane za okresy od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku i od 01.01.2015 roku do 31.12.2015 roku.

4. SKŁAD ORGANÓW JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

W trakcie 2016 roku oraz do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu:

- z dniem 30 kwietnia 2016 roku Pani Agnieszka Szpara złożyła rezygnację z pełnienia funkcji Członka i Prezesa Zarządu EMC Instytut Medyczny SA. O rezygnacji osoby zarządzającej informowano w trybie raportu bieżącego nr 28/2016 z dnia 31 marca 2016 roku,
- w dniu 2 maja 2016 roku Pani Bożena Gołębiowska złożyła rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu EMC Instytut Medyczny SA. O rezygnacji osoby zarządzającej informowano w trybie raportu bieżącego nr 30/2016 z dnia 2 maja 2016 roku.
- z dniem 1 października 2016 roku Pan Ireneusz Pikulicki złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu EMC Instytut Medyczny SA. O rezygnacji osoby zarządzającej informowano w trybie raportu bieżącego nr 51/2016 z dnia 20 września 2016 roku,
- z dniem 1 października 2016 roku Rada Nadzorcza EMC Instytut Medyczny SA powołała Pana Macieja Piorunka na Członka Zarządu EMC Instytut Medyczny SA. O powołaniu osoby zarządzającej informowano w trybie raportu bieżącego nr 53/2016 z dnia 30 września 2016 roku.

Skład osobowy Zarządu na dzień 31 grudnia 2016 przedstawiał się następująco:

- Tomasz Suchowierski Członek Zarządu
- Maciej Piorunek Członek Zarządu

- z dniem 10 stycznia 2017 roku Rada Nadzorcza EMC Instytut Medyczny SA powołała Pana Rafała Szmuc na Członka Zarządu Spółki i powierzyła funkcję Prezesa Zarządu EMC Instytut Medyczny SA. O powołaniu osoby zarządzającej informowano w trybie raportu bieżącego Emitent informował w raporcie bieżącym nr 01/2017 z dnia 10 stycznia 2017 r.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania w skład Zarządu wchodzi:

- Rafał Szmuc Prezes Zarządu
- Tomasz Suchowierski Członek Zarządu
- Maciej Piorunek Członek Zarządu

W trakcie 2016 roku oraz do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej:

- w dniu 2 lutego 2016 roku Pan Waldemar Krzysztof Kmiecik złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej EMC Instytut Medyczny SA, o czym Emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 8/2016z dnia 2 lutego 2016 roku.
- w dniu 10 marca 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało Panią Lenkę Siklienková na członka Rady Nadzorczej EMC Instytut Medyczny SA, o czym Emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 24/2016 z dnia 10 marca 2016 roku.
- w dniu 20 grudnia 2016 roku Pani Lenka Siklienková złożyła rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej EMC Instytut Medyczny SA, o czym Emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 57/2016 z dnia 20 grudnia 2016 roku.
- w dniu 20 grudnia 2016 roku na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w skład Rady Nadzorczej EMC Instytut Medyczny SA powołano Pana Attilę Vegha, o czym Emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 59/2016 z dnia 20 grudnia 2016 roku.

W skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego wchodzi:

- Vaclav Jirků Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Mateusz Słabosz Członek Rady Nadzorczej
- Grzegorz Stępiński Członek Rady Nadzorczej
- Jędrzej Litwiniuk Członek Rady Nadzorczej
- Attila Vegh Członek Rady Nadzorczej

5. SKŁAD GRUPY

Jednostkami zależnymi na dzień 31 grudnia 2016 roku były:

Spółka	Siedziba	Data nabycia udziałów	Liczba posiadanych udziałów	% udział w kapitale	% głosów na Zgromadzeniu Wspólników
Lubmed Sp. z o.o.	Lubin	styczeń 2005	4.214	100,00%	100,00%
Mikulicz Sp. z o.o.	Świebodzice	lipiec 2006	8.824	94,27%	94,27%
EMC Health Care Limited	Irlandia	kwiecień 2007	300.300	100,00%	100,00%
EMC Silesia Sp. z o.o.	Katowice	listopad 2008	12.735	65,82%	65,82%
PCZ Kowary Sp. z o.o.	Kowary	styczeń 2009	16.322	96,17%	96,17%
Silesia Med Serwis Sp. z o.o.	Katowice	marzec 2010	600	100,00 %	100,00 %
„EMC Piaseczno” Sp. z o.o.	Piaseczno	listopad 2010	10.600	100,00%	100,00%
„Zdrowie” Sp. z o.o.*	Kwidzyn	lipiec 2013	34.538	87,49%	87,49%
Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o.	Lubin	luty 2014	51.730	100,00%	100,00%
CM Medyk Sp. z o.o.**	Wrocław	sierpień 2016	1.300	100,00%	100,00%
NZOZ Zawidawie Sp. z o.o.**	Wrocław	sierpień 2016	2.128	100,00%	100,00%
Q-Med. Sp. z o.o.**	Oleśnica	sierpień 2016	10.050	100,00%	100,00%

* W dniu 8 kwietnia 2016 roku w wyniku realizacji umowy przedwstępnej zbycia udziałów oraz użytkowania udziałów z dnia 31 maja 2013 roku nastąpiło zawarcie umowy zbycia udziałów „Zdrowie” Sp. z o.o. z siedzibą w Kwidzynie pomiędzy Powiatem Kwidzyńskim (Sprzedający) oraz Emitentem (Kupujący).

W 2013 roku Emitent na mocy umowy przedwstępnej stał się użytkownikiem 87,4867 % udziałów „Zdrowie” Sp. z o.o., z siedzibą w Kwidzynie – udziałów będących własnością Powiatu Kwidzyńskiego, Miasta Kwidzyn, PEC sp z o.o. w Kwidzynie, PWiK Sp. z o.o. w Kwidzynie. Na dzień zawarcia umowy przedwstępnej Zarząd EMC Instytut Medyczny SA, na podstawie przeprowadzonych analiz, stwierdził posiadanie kontroli nad spółką „Zdrowie” Sp. z o.o., w związku z czym od tego dnia jest ona konsolidowana w ramach Grupy Kapitałowej EMC Instytut Medyczny.

Przedmiotem Umowy zbycia udziałów jest nabycie przez EMC Instytut Medyczny SA łącznie 70,93% udziałów „Zdrowie” Sp. z o.o. będących własnością Sprzedającego. Cena sprzedaży udziałów Powiatu Kwidzyńskiego została ustalona w wyniku postępowania w trybie negocjacji na podstawie publicznego zaproszenia i została powiększona o sumę średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni ogłoszony w Monitorze Polskim przez Prezesa GUS licząc od początku każdego kolejnego roku (100,9%) i została ustalona na kwotę 6.544 tys. PLN. Na poczet

ceny sprzedaży został zaliczony zadatek w postaci 15% ceny, wyliczonej na dzień zawarcia umowy przedwstępnej zbycia udziałów i umowy użytkowania udziałów. Cena udziałów w wysokości 5.571 tys. PLN została uiszczona w dniu zawarcia umowy, tj. w dniu 8 kwietnia 2016 roku, na rachunek bankowy Powiatu Kwidzyńskiego. O zawarciu umowy informowano w trybie raportu bieżącego nr 29/2016 z dnia 08 kwietnia 2016 roku.

Pozostałe udziały w wysokości 16,56% są nadal przedmiotem użytkowania od roku 2013, w związku z czym na dzień 31 grudnia 2016 roku wykazano zobowiązania z tego tytułu w wysokości 1.287 tys. PLN.

** W dniu 01 sierpnia 2016 roku Emitent nabył 100% udziałów Spółki Q-Med Sp. z o.o. z siedzibą w Oleśnicy (Q-Med), Spółki CM Medyk Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (CM Medyk) oraz udziałów Spółki NZOZ Zawidawie Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (Spółka ZAWIDAWIE), spółek branży medycznej, działających pod marką Aktywne Centrum Zdrowia (ACZ).

Udziały Spółki Q-Med zostały nabyte na mocy Umowy Inwestycyjnej - umowy zbycia udziałów z dnia 28 lipca 2016 roku od MED-ART Sp. z o.o. z siedzibą w Oleśnicy.

Emitent nabył 100% udziałów Spółki Q-Med Sp. z o.o. – co stanowi 10.050 udziałów o wartości nominalnej 100 PLN każdy i łącznej wartości nominalnej 1.005 tys. PLN, za cenę 8.584 tys. PLN. O zawarciu umowy informowano w trybie raportu bieżącego nr 38/2016 z dnia 18 lipca 2016 roku, 41/2016 z dnia 25 lipca 2016 roku, 45/2016 z dnia 29 lipca 2016 roku.

Udziały Spółki CM Medyk zostały nabyte na mocy Umowy Inwestycyjnej - umowy zbycia udziałów z dnia 28 lipca 2016 roku od WG Corp. Sp. z o.o. z siedzibą w Oleśnicy.

Emitent nabył 100% udziałów Spółki CM Medyk Sp. z o.o. – co stanowi 1.300 udziałów o wartości nominalnej 500 PLN każdy, o łącznej wartości nominalnej 650 tys. PLN, za cenę 1.519 tys. PLN złotych. O zawarciu umowy informowano w trybie raportu bieżącego nr 38/2016 z dnia 18 lipca 2016 roku, nr 41/2016 z dnia 25 lipca 2016 roku, nr 45/2016 z dnia 29 lipca 2016 roku.

Udziały Spółki ZAWIDAWIE zostały nabyte na mocy Umowy Inwestycyjnej - umowy zbycia udziałów z dnia 25 lipca 2016 roku od SUNZI Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy.

Emitent nabył 100 % udziałów Spółki NZOZ Zawidawie Sp. z o.o. – co stanowi 2.128 udziałów w kapitale zakładowym Spółki o wartości nominalnej 645,00 PLN każdy, o łącznej wartości nominalnej 1.373 tys. PLN za cenę 16.902 tys. PLN.

O zawarciu umowy informowano w trybie raportu bieżącego nr 38/2016 z dnia 18 lipca 2016 roku i 40/2016 z dnia 25 lipca 2016 roku.

Jednostkami zależnymi na dzień 31 grudnia 2015 roku były:

Spółka	Siedziba	Data nabycia udziałów	Liczba posiadanych udziałów	% udział w kapitale	% głosów na Zgromadzeniu Wspólników
Lubmed Sp. z o.o.	Lubin	styczeń 2005	4.214	100,00%	100,00%
Mikulicz Sp. z o.o.	Świebodzice	lipiec 2006	8.824	94,27%	94,27%
EMC Health Care Limited	Irlandia	kwiecień 2007	300.300	100,00%	100,00%
EMC Silesia Sp. z o.o.*	Katowice	listopad 2008	12.735	65,82%	65,82%
PCZ Kowary Sp. z o.o.	Kowary	styczeń 2009	16.322	96,17%	96,17%
Silesia Med Serwis Sp. z o.o.	Katowice	marzec 2010	600	100,00 %	100,00 %
„EMC Piaseczno” Sp. z o.o.**	Piaseczno	listopad 2010	10.600	100,00%	100,00%
„Zdrowie” Sp. z o.o.	Kwidzyn	lipiec 2013	34.538	87,49%	87,49%
Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o.	Lubin	luty 2014	51.730	100,00%	100,00%

*W dniu 2 kwietnia 2015 roku nastąpiła rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym podwyższenia kapitału w spółce zależnej EMC Silesia Sp. z o.o. Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników o podwyższeniu kapitału zakładowego w spółce zależnej EMC Silesia Sp. z o.o. została podjęta w dniu 28 listopada 2014 roku. Udziały w kapitale zakładowym Spółki w liczbie 3.939 objął wspólnik – Miasto Katowice, 1.606 udziałów objął wspólnik – EMC Instytut Medyczny SA. Po dokonaniu podwyższenia kapitału zakładowego Emitent posiada 65,82 % udziału w kapitale spółki EMC Silesia Sp. z o.o. Transakcja podwyższenia kapitału została ujęta już w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok 2014.

** W dniu 22 września 2015 roku nastąpiła rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym podwyższenia kapitału w spółce zależnej „EMC Piaseczno” Sp. z o.o. Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników o podwyższeniu kapitału zakładowego w spółce zależnej „EMC Piaseczno” Sp. z o.o. została podjęta w dniu 13 sierpnia 2015 roku. Kapitał zakładowy podwyższono o kwotę 800 tys. PLN poprzez utworzenie 800 udziałów o wartości nominalnej po 1 tys. PLN. Wszystkie udziały w kapitale zakładowym Spółki objął jedyny wspólnik – EMC Instytut Medyczny SA.

Wszystkie spółki podlegają konsolidacji metodą pełną.

5.1 Rozliczenia nabycia nowych jednostek w Grupie

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku Emitent dokonał nabycia trzech nowych spółek: NZOZ Zawidawie Sp. z o.o., CM Medyk Sp. z o.o., Q-Med. Sp. z o.o.

a) Ostateczne rozliczenie nabycia spółki NZOZ Zawidawie Sp. z o.o.

W IV kwartale 2016 roku Grupa EMC dokonała ostatecznego rozliczenia nabytej w dniu 1 sierpnia 2016 roku spółki NZOZ Zawidawie Sp. z o.o. Na dzień objęcia kontroli, czyli 1 sierpnia 2016 roku, ostatecznie rozpoznano następujące, możliwe do zidentyfikowania aktywa i zobowiązania spółki NZOZ Zawidawie Sp. z o.o.

	Ostatecznie ustalona wartość godziwa
Inne wartości niematerialne	823
Relacje z pacjentami	2 666
Budynki, lokale	180
Środki transportu	168
Inne środki trwałe	1 019
Środki trwałe w budowie	14
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	42
Materiały	121
Należności z tytułu dostaw i usług	1 364
Inne należności	580
Udzielone pożyczki	1 183
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach	76
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	52
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	(558)

	Ostatecznie ustalona wartość godziwa
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	(250)
Kredyty i pożyczki	(1 447)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(587)
Inne zobowiązania finansowe	(67)
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	(376)
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	(285)
Inne zobowiązania krótkoterminowe	(10)
Fundusze specjalne	(2)
Inne rozliczenia międzyokresowe	(1)
Nabyte aktywa netto	4 709
Kwota zapłacona w środkach pieniężnych	15 358
Zdyskontowana płatność odroczone tytułem kaucji gwarancyjnej stanowiąca 10% wartości nabycia (do zapłaty w środkach pieniężnych)	1 544*
Łączne wynagrodzenie z tytułu nabycia	16 902
Wartość firmy	12 193

*Kaucja gwarancyjna zatrzymana na nieoczekiwane wydarzenia, które mogłyby się zdarzyć po dacie podpisania umowy sprzedaży. Kwota ta będzie zwalniana sukcesywnie, w dwóch ratach (1 sierpnia 2017 roku i 1 sierpnia 2018 roku) i pomniejszana o wartość ewentualnych szkód.

Przedmiotem działalności NZOZ Zawidawie Sp. z o.o. jest działalność gospodarcza w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego realizowana w ramach prowadzenia zespołu przychodni.

Zawarcie umowy nabycia jest zgodne ze strategią Grupy Kapitałowej EMC Instytut Medyczny SA, mającą na celu budowę modelu leczenia dostosowanego do potrzeb każdego pacjenta – od lekarza POZ, poprzez porady specjalistyczne, pełną diagnostykę, leczenie szpitalne, do opieki nad ludźmi starszymi w wyspecjalizowanych ośrodkach lub warunkach domowych. Dodatkowo Grupa EMC, bazując na dotychczasowych doświadczeniach przy przejściach szpitali i przychodni, widziała możliwość rozszerzenia zakresu działalności medycznej, dokonania optymalizacji kosztów spółki w obszarze zarządczo-administracyjnym i wykorzystania efektu synergii w Grupie. Goodwill w wysokości 12.193 tys. PLN stanowi dla Grupy potencjał nabytej spółki do zdobywania nowych pacjentów.

Emitent poniósł koszty związane z nabyciem spółki (PCC, opłaty notarialne, raport o stanie finansowym i podatkowym) w łącznej kwocie 203 tys. PLN. które obciążyły wynik bieżącego okresu i zostały ujęte w poniższych kategoriach kosztów:

- podatki i opłaty
- usługi obce

Spółka NZOZ Zawidawie Sp. z o.o. za okres od dnia przejścia do dnia 31 grudnia 2016 roku wygenerowała przychody ze sprzedaży w wysokości 6.744 tys. PLN, a zysk netto wypracowany przez spółkę na rzecz Grupy wyniósł 276 tys. PLN. W/w wartości zostały ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat Grupy za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Gdyby nabycie nastąpiło 1 stycznia 2016 roku przychody Grupy zwiększyłyby się o 8.609 tys. PLN, a strata netto zmniejszyłaby się o 52 tys. PLN.

b) Ostateczne rozliczenie nabycia spółki CM Medyk Sp. z o.o.

W IV kwartale 2016 roku Grupa EMC dokonała ostatecznego rozliczenia nabytej w dniu 1 sierpnia 2016 roku spółki CM Medyk Sp. z o.o.. Na dzień objęcia kontroli, czyli 1 sierpnia 2016 roku, ostatecznie rozpoznano następujące, możliwe do zidentyfikowania aktywa i zobowiązania spółki CM Medyk Sp. z o.o.

	Ostatecznie ustalona wartość godziwa
Inne wartości niematerialne	46
Budynki, lokale	41
Środki transportu	27
Inne środki trwałe	115
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	7
Materiały	2
Należności z tytułu dostaw i usług	138
Inne należności	14
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach	81
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	5
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	(24)
Kredyty i pożyczki	(22)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(79)
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	(24)
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	(20)
Nabyte aktywa netto	307
Kwota zapłacona w środkach pieniężnych	1 379
Zdyskontowana płatność odroczone tytułem kaucji gwarancyjnej stanowiąca 10% wartości nabycia (do zapłaty w środkach pieniężnych)	140*
Łączne wynagrodzenie z tytułu nabycia	1 519
Wartość firmy	1 212

*Kaucja gwarancyjna zatrzymana na nieoczekiwane wydarzenia, które mogłyby się zdarzyć po dacie podpisania umowy sprzedaży. Kwota ta będzie zwalniana sukcesywnie, w dwóch ratach (1 sierpnia 2017 roku i 1 sierpnia 2018 roku) i pomniejszana o wartość ewentualnych szkód.

Przedmiotem działalności CM Medyk Sp. z o.o. jest działalność gospodarcza w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego realizowana w ramach prowadzenia zespołu przychodni.

Zawarcie umowy nabycia jest zgodne ze strategią Grupy Kapitałowej EMC Instytut Medyczny SA, mającą na celu budowę modelu leczenia dostosowanego do potrzeb każdego pacjenta – od lekarza POZ, poprzez porady specjalistyczne, pełną diagnostykę, leczenie szpitalne, do opieki nad ludźmi

starszymi w wyspecjalizowanych ośrodkach lub warunkach domowych. Dodatkowo Grupa EMC, bazując na dotychczasowych doświadczeniach przy przejściach szpitali i przychodni, widziała możliwość rozszerzenia zakresu działalności medycznej, dokonania optymalizacji kosztów spółki w obszarze zarządczo-administracyjnym i wykorzystania efektu synergii w Grupie. Goodwill w wysokości 1.212 tys. PLN stanowi dla Grupy potencjał nabytej spółki do zdobywania nowych pacjentów

Emitent poniósł koszty związane z nabyciem spółki (PCC, opłaty notarialne, raport o stanie finansowym i podatkowym) w łącznej kwocie 57 tys. PLN, które obciążą wynik bieżącego okresu i zostały ujęte w poniższych kategoriach kosztów:

- podatki i opłaty
- usługi obce

Spółka CM Medyk Sp. z o. o za okres od dnia przejęcia do dnia 31 grudnia 2016 roku wygenerowała przychody ze sprzedaży w wysokości 594 tys. PLN oraz zysk w wysokości 16 tys. PLN, które zostały ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat Grupy za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Gdyby nabycie nastąpiło 1 stycznia 2016 roku przychody Grupy zwiększyłyby się o 804 tys. PLN, a strata netto zwiększyłaby się o 44 tys. PLN.

c) Ostateczne rozliczenie nabycia spółki Q-Med Sp. z o.o.

W IV kwartale 2016 roku Grupa EMC dokonała ostatecznego rozliczenia nabytej w dniu 1 sierpnia 2016 roku spółki Q-Med Sp. z o.o... Na dzień objęcia kontroli, czyli 1 sierpnia 2016 roku, ostatecznie rozpoznano następujące, możliwe do zidentyfikowania aktywa i zobowiązania spółki Q-Med Sp. z o.o

	Ostateczne ustalona wartość godziwa
Inne wartości niematerialne	35
Relacje z pacjentami	1 725
Budynki, lokale	6
Inne środki trwałe	255
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	29
Towary	159
Zaliczki na dostawy	11
Inne należności od jednostek powiązanych	60
Należności z tytułu dostaw i usług	621
Należności z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	8
Inne należności	3
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach	681
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	7
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	(341)
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	(144)
Kredyty i pożyczki	(91)

	Ostateczne ustalona wartość godziwa
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(328)
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	(87)
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	(17)
Inne zobowiązania krótkoterminowe	(9)
Nabyte aktywa netto	2 583
Kwota zapłacona w środkach pieniężnych	7 781
Zdyskontowana płatność odroczone tytułem kaucji gwarancyjnej stanowiąca 10% wartości nabycia (do zapłaty w środkach pieniężnych)	803*
Łączne wynagrodzenie z tytułu nabycia	8 584
Wartość firmy	6 001

*Kaucja gwarancyjna zatrzymana na nieoczekiwane wydarzenia, które mogłyby się zdarzyć po dacie podpisania umowy sprzedaży. Kwota ta będzie zwalniana sukcesywnie, w dwóch ratach (1 sierpnia 2017 roku i 1 sierpnia 2018 roku) i pomniejszana o wartość ewentualnych szkód.

Przedmiotem działalności Q-Med Sp. z o.o. jest działalność gospodarcza w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego realizowana w ramach prowadzenia zespołu przychodni.

Zawarcie umowy nabycia jest zgodne ze strategią Grupy Kapitałowej EMC Instytut Medyczny SA, mającą na celu zwiększenie budowę modelu leczenia dostosowanego do potrzeb każdego pacjenta – od lekarza POZ, poprzez porady specjalistyczne, pełną diagnostykę, leczenie szpitalne, do opieki nad ludźmi starszymi w wyspecjalizowanych ośrodkach lub warunkach domowych. Dodatkowo Grupa EMC, bazując na dotychczasowych doświadczeniach przy przejęciach szpitali i przychodni, widziała możliwość rozszerzenia zakresu działalności medycznej, dokonania optymalizacji kosztów spółki w obszarze zarządczo-administracyjnym i wykorzystania efektu synergii w Grupie. Goodwill w wysokości 6.001 tys. PLN stanowi dla Grupy potencjał nabytej spółki do zdobywania nowych pacjentów.

Emitent poniósł koszty związane z nabyciem spółki (PCC, opłaty notarialne, raport o stanie finansowym i podatkowym) w łącznej kwocie 120 tys. PLN. które obciążąły wynik bieżącego okresu i zostały ujęte w poniższych kategoriach kosztów:

- podatki i opłaty
- usługi obce

Spółka Q-Med Sp. z o.o. za okres od dnia przejęcia do dnia 31 grudnia 2016 roku wygenerowała przychody ze sprzedaży w wysokości 3.810 tys. PLN, a zysk netto wypracowany przez spółkę na rzecz Grupy wyniósł 286 tys. PLN. W/w wartości zostały ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat Grupy za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Gdyby nabycie nastąpiło 1 stycznia 2016 roku przychody Grupy zwiększyłyby się o 4.387 tys. PLN, a strata netto zwiększyłaby się o 15 tys. PLN.

6. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

Zarząd jednostki dominującej w składzie:

- Rafał Szmuc – Prezes Zarządu,
- Tomasz Suchowierski – Członek Zarządu,
- Maciej Piorunek – Członek Zarządu.

oświadcza, że podmiot uprawniony do badań sprawozdań finansowych, dokonujący badania skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegły rewident dokonujący badania tego sprawozdania, spełniał warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Ponadto Zarząd Emitenta oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i że w sposób prawidłowy, rzetelny i jasny odzwierciedlają sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej Emitenta oraz jej wynik finansowy oraz że sprawozdanie z działalności Emitenta zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji emitenta, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 10 marca 2017 roku.

7. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

7.1 Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa. Uzyskane w wyniku tego wartości często nie pokrywają się z rzeczywistymi rezultatami. Pośród założeń i oszacowań największe znaczenie przy wycenie i ujęciu aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów mają:

Szacunki dotyczące wysokości odpisów na nadwykonania usług medycznych.

Kierownictwo Grupy szacuje na podstawie własnego osądu, bazując na doświadczeniach z przeszłości oraz bieżących negocjacjach z NFZ, wysokość odpisów na nadwykonania usług medycznych zakwalifikowanych jako przychody. Nadwykonania to usługi medyczne wykonane powyżej wartości podpisanych kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia. W rachunku zysków i strat nadwykonania prezentowane są jako składowa pozycja przychody netto ze sprzedaży produktów tj. przychody ze sprzedaży produktów minus odpisy na nadwykonania.

Poniższa tabela przedstawia dokonane na dzień 31 grudnia 2016 roku odpisy aktualizacyjne na nadwykonania wygenerowane w 2016 roku:

Spółka	Nadwykonania	Odpis	Netto w przychodach
EMC Instytut Medyczny S.A.	1 349	273	1 075
EMC Piaseczno Sp. z o.o.	1 080	357	723
Lubmed Sp. z o. o.	41	6	34
Mikulicz Sp. z o. o.	389	136	252
PCZ Kowary Sp. z o. o.	346	42	304
EMC Silesia Sp. z o. o.	85	32	53
Zdrowie Sp. z o.o.	731	86	645
Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o.	3 342	260	3 082
Razem	7 362	1 193	6 169

Kierując się zasadą ostrożności Zarządy spółek Grupy dokonały na nadwykonania, niepewne co do otrzymania zapłaty od NFZ, powyższych odpisów aktualizacyjnych.

Założenia dotyczące prognoz finansowych.

Kierownictwo Grupy przyjmuje na podstawie własnego osądu i posiadanej wiedzy założenia do prognoz w celu sporządzania testów na utratę wartości aktywów firmy. Dla potrzeb prognoz przygotowywane są pięcioletnie plany bazujące na prognozowanych przepływach i oczekiwanych wzrostach biznesu.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

7.2 Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Grupa przeprowadza testy na utratę wartości środków trwałych i wartości niematerialnych, jeśli istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości, a w przypadku wartości firmy corocznie. Wymaga to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te środki trwałe i wartości niematerialne. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 24.

Relacje z pacjentami

Przy nabyciu spółek zależnych, które prowadzą działalność gospodarczą w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego, realizowaną w ramach prowadzenia przychodni, Zarząd podjął decyzję o wycenie relacji z pacjentami. W tym celu ustalono bazę istniejących pacjentów o charakterze trwałej współpracy, dla których możliwe było potwierdzenie wielkości uzyskiwanych obrotów, a także ustalenie udziału tych obrotów w całości uzyskiwanych przez spółkę przychodni. Powyższe kryteria spełniała grupa pacjentów związana ze spółką deklaracjami na świadczenie usług medycznych w ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ). Relacje, które spółki zbudowały w okresie swojej działalności przed dniem nabycia mogą mieć znaczący wpływ na przyszłe wyniki Grupy.

Rezerwy na odprawy emerytalne i podobne

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Ustalenie kwot tych rezerw jest oparte na założeniach, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeniach dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie oceny stanu technicznego środków trwałych i bieżących szacunków.

8. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie sprawozdań finansowych jednostki dominującej i jednostek zależnych i zestawione w taki sposób, jakby Grupa stanowiła jedną jednostkę.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Opis zagrożeń kontynuacji działalności i podjętych środków zaradczych Zarząd jednostki dominującej przedstawił w nocie 2 zasad (polityki) rachunkowości oraz dodatkowych not objaśniających.

8.1 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości MSSF różnią się od MSSF UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Grupa prowadzi swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity, Dz U. z 2016 roku poz. 1047) („Ustawa”) z wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

8.2 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i większości spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest PLN. Walutą funkcjonalną spółki zależnej EMC Health Care Ltd. jest EUR.

9. ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2016 roku:

- a) Plany określonych świadczeń: Składki pracowników – Zmiany do MSR 19

Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w listopadzie 2013 r. Zmiany pozwalają na rozpoznawanie składek wnoszonych przez pracowników, jako zmniejszenie kosztów zatrudnienia w okresie, w którym praca jest wykonywana przez pracownika, zamiast przypisywać składki do okresów pracy, jeżeli kwota składki pracownika jest niezależna od stażu pracy.

Zmiany nie miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

b) Roczne zmiany MSSF 2010-2012

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2013 r. "Roczne zmiany MSSF 2010-2012", które zmieniają 7 standardów. Poprawki zawierają zmiany w prezentacji, ujmowaniu oraz wycenie oraz zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.

Zmiany nie miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

c) Zmiany do MSR 16 i MSR 41 dot. upraw roślinnych

Zmiany wymagają ujmowania określonych roślin produkcyjnych, takich jak winorośle, drzewa kauczukowe czy palmy oleiste (tj. które dają plony przez wiele lat i nie są przeznaczone na sprzedaż w postaci sadzonek ani do zbioru w czasie żniw) zgodnie z wymogami MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”, ponieważ ich uprawa jest analogiczna do produkcji. W rezultacie zmiany te włączają takie rośliny w zakres MSR 16 a nie MSR 41. Płody z tych roślin nadal pozostają w zakresie MSR 41.

Zmiany nie dotyczą działalności Grupy.

d) Zmiany do MSSF 11 dot. nabycia udziału we wspólnej działalności

Niniejsza zmiana do MSSF 11 wymaga od inwestora w przypadku, gdy nabywa on udział we wspólnej działalności będącej biznesem w rozumieniu definicji zawartej w MSSF 3 stosowania do nabycia swojego udziału zasad dotyczących rachunkowości połączeń biznesów zgodnie z MSSF 3 oraz zasad wynikających z innych standardów, chyba że są one sprzeczne z wytycznymi zawartymi w MSSF 11.

Zmiany nie miały wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

e) Zmiany do MSR 16 i MSR 38 dot. amortyzacji

Zmiana wyjaśnia, że stosowanie metody amortyzacji bazującej na przychodach nie jest właściwe, ponieważ przychody generowane w działalności, która wykorzystuje dane aktywa odzwierciedlają również czynniki inne niż konsumpcja korzyści ekonomicznych z danego aktywa.

Zmiany nie miały wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

f) Roczne zmiany MSSF 2012-2014

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała we wrześniu 2014 r. "Roczne zmiany MSSF 2012-2014", które zmieniają 4 standardy: MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 i MSR 34.

Zmiany nie miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

g) Zmiany do MSR 1

W grudniu 2014 r., w ramach prac związanych z tzw. inicjatywą dotyczącą ujawniania informacji, Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała poprawkę do MSR 1. Celem opublikowanej zmiany jest wyjaśnienie koncepcji istotności oraz wyjaśnienie, że jeżeli jednostka uzna, że dane informacje są nieistotne, wówczas nie powinna ich ujawniać nawet, jeżeli takie ujawnienie jest co do zasady wymagane przez inny MSSF. W zmienionym MSR 1 wyjaśniono, że pozycje prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów mogą być agregowane bądź dezagregowane w zależności od ich istotności. Wprowadzono również dodatkowe wytyczne odnoszące się do prezentacji sum częściowych w tych sprawozdaniach.

Zmiany nie miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

- h) Zmiany do MSR 27 dot. metody praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych

Zmiana MSR 27 umożliwia stosowanie metody praw własności jako jednej z opcjonalnych metod ujmowania inwestycji w jednostkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

Zmiany nie miały wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

- i) Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 dot. wyłączenia z konsolidacji jednostek inwestycyjnych

Poprawka do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 opublikowana pt. Jednostki inwestycyjne: wyłączenia z konsolidacji precyzuje wymagania dotyczące jednostek inwestycyjnych oraz wprowadza pewne ułatwienia.

Standard wyjaśnia, że jednostka powinna wyceniać w wartości godziwej przez wynik finansowy wszystkie swoje jednostki zależne, które są jednostkami inwestycyjnymi. Ponadto doprecyzowano, że zwolnienie ze sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jeżeli jednostka dominująca wyższego stopnia sporządza dostępne publicznie sprawozdania finansowe dotyczy niezależnie od tego czy jednostki zależne są konsolidowane, czy też wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy zgodnie z MSSF 10 w sprawozdaniu jednostki dominującej najwyższego lub wyższego szczebla.

Zmiany nie miały wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

10. OPUBLIKOWANE STANDARDY I INTERPRETACJE, KTÓRE JESZCZE NIE OBOWIĄDUJĄ I NIE ZOSTAŁY WCZEŚNIEJ ZASTOSOWANE PRZEZ GRUPĘ

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

- a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 zastępuje MSR 39. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślej dopasować rachunkowość zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.

Grupa zastosuje MSSF 9 od 1 stycznia 2018 r.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu standardu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

b) MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”

Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy (z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie), do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności z jednostkami, które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony.

c) MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczyć będą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu towarów lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Grupa zastosuje MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu standardu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

d) Objasnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Objasnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zostały opublikowane 12 kwietnia 2016 r. i mają zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzanych po 1 stycznia 2018 r. Objasnienia dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji. Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.

Grupa zastosuje Objasnienia do MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu objaśnienia na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Objasnienia do MSSF 15 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

e) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami

Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowo zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business). W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów.

Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r. Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości. Grupa zastosuje zmianę od dnia obowiązywania przepisów zgodnie z ustaleniami Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Zmiany nie będą mieć istotne wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zatwierdzenie tej zmiany jest odroczone przez Unię Europejską.

f) MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 13 stycznia 2016 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.

Grupa zastosuje MSSF 16 po jego zatwierdzeniu przez Unię Europejską.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu standardu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

g) Zmiany do MSR 12 dotyczące ujęcia aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat

Zmiana do MSR 12 wyjaśnia wymogi dotyczące ujęcia aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat związanych z instrumentami dłużnymi. Jednostka będzie zobligowana ująć aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat, w sytuacji gdy są one rezultatem dyskontowania przepływów pieniężnych związanych z instrumentem dłużnym z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej; także wówczas, gdy zamierza utrzymywać dane instrumenty dłużne do terminu wymagalności, a w momencie otrzymania kwoty nominalnej nie będzie obowiązku zapłaty podatków. Korzyści ekonomiczne odzwierciedlone w aktywie z tytułu podatku odroczonego wynikają z możliwości uzyskania przez posiadacza ww. instrumentów przyszłych zysków (odwracając efekt dyskontowania) bez konieczności zapłaty podatków.

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. lub po tej dacie.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2017 r.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu zmian na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

h) Zmiany do MSR 7: Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji

Zmiana do MSR 7 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. lub po tej dacie. Jednostki będą zobowiązane ujawnić uzgodnienie zmian w zobowiązaniach wynikających z działalności finansowej.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2017 r.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu zmian na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

i) Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach

Zmiana do MSSF 2 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Zmiana wprowadza m.in. wytyczne w zakresie wyceny w wartości godziwej zobowiązania z tytułu transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych, wytyczne dotyczące zmiany klasyfikacji z transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych na transakcje oparte na akcjach rozliczane w instrumentach kapitałowych, a także wytyczne na temat ujęcia zobowiązania podatkowego pracownika z tytułu transakcji opartych na akcjach.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2018 r.

Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

j) Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”

Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” adresują kwestię zastosowania nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Opublikowane zmiany do MSSF 4 uzupełniają opcje istniejące już w standardach i mają na celu zapobieganie tymczasowym wahaniom wyników jednostek sektora ubezpieczeniowego w związku z wdrożeniem MSSF 9.

Zmiana nie dotyczy działalności Grupy.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

k) Roczne zmiany do MSSF 2014 - 2016

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2016 r. „Roczne zmiany MSSF 2014-2016”, które zmieniają 3 standardy: MSSF 12 „Ujawnienia udziałów w innych jednostkach”, MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”.

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz zmiany dotyczące zakresu standardów, ujmowania oraz wyceny, a także zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2017 r. (dotyczy zmian do MSSF 12) i od 1 stycznia 2018 r. (dotyczy zmian do MSSF 1 oraz MSR 28).

Grupa jest w trakcie analizy wpływu zmian na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

l) Zmiany do MSR 40: reklasyfikacja nieruchomości inwestycyjnych

Zmiany do MSR 40 precyzują wymogi związane z przeklasyfikowaniem do nieruchomości inwestycyjnych oraz z nieruchomości inwestycyjnych. Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2018 r.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu zmian na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

m) KIMSF 22: Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe

KIMSF 22 wyjaśnia zasady rachunkowości dotyczące transakcji, w ramach których jednostka otrzymuje lub przekazuje zaliczki w walucie obcej. Wytyczne obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2018 r.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu interpretacji na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

11. KOREKTA BŁĘDU

Grupa w 2016 roku nie dokonała korekt błędów.

12. ZMIANA SZACUNKÓW

W omawianym okresie nie miały miejsca istotne zmiany dotyczące obszarów i metod przyjmowanych założeń.

13. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

13.1 Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe spółki EMC Instytut Medyczny SA oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli.

Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Spółka weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy spółka posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Spółka analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

13.2 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami. Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne na mocy, których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontrolą.

Inwestycje Grupy w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadającym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniom przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status wspólnego przedsięwzięcia lub jednostki stowarzyszonej. W dniu dokonania inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub we wspólne przedsięwzięcie kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu stosuje się wymogi MSR 39. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być jej jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową jednostki stowarzyszonej lub

wspólnego przedsięwzięcia na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Grupa kontynuuje stosowanie metody praw własności, jeżeli inwestycja w jednostkę stowarzyszoną staje się inwestycją we wspólne przedsięwzięcie lub odwrotnie: jeżeli inwestycja we wspólne przedsięwzięcie staje się inwestycją w jednostkę stowarzyszoną. W przypadku takich zmian udziałów właścicielskich nie dokonuje się przeszacowania wartości.

Jeżeli Grupa zmniejsza udział w jednostce stowarzyszonej lub we wspólnym przedsięwzięciu, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

13.3 Udziały we wspólnych działaniach

Wspólne działania to rodzaj wspólnego ustalenia umownego, w którym strony sprawujące współkontrolę mają prawa do aktywów netto oraz obowiązki wynikające z zobowiązań tego ustalenia. Współkontrola to określony w umowie podział kontroli nad działalnością gospodarczą, który ma miejsce, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne związane z tą działalnością wymagają wspólnej zgody stron posiadających współkontrolę.

Jeśli jednostka będąca częścią Grupy prowadzi działalność w ramach wspólnych działań, to Grupa jako strona tego działania ujmuje w związku z posiadaniem w nim udziału następujące pozycje:

Aktywa, w tym swój udział w aktywach stanowiących współwłasność;

Zobowiązania, w tym swój udział we wspólnie podjętych zobowiązaniach;

Przychody ze sprzedaży swojego udziału w produktach wytwarzanych przez wspólne działanie;

Swój udział w przychodach ze sprzedaży produktów wspólnego działania;

Poniesione koszty, w tym swój udział w kosztach ponoszonych wspólnie.

Grupa rozlicza aktywa, zobowiązania przychody i koszty związane ze swoimi udziałami we wspólnych działaniach zgodnie z odpowiednimi MSSF dotyczącymi poszczególnych składników aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów.

Jeżeli jednostka należąca do Grupy zawiera transakcje ze wspólnym działaniem, którego stroną jest inna jednostka nie należąca do grupy, uznaje się, że Grupa zawarła transakcję z innymi stronami wspólnego działania, a zyski i straty jakie wynikają z tej transakcji ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy tylko w zakresie dotyczącym udziału drugiej strony we wspólnym działaniu.

W przypadku, gdy jednostka należąca do Grupy zawiera transakcję ze wspólnym działaniem, w którym inna jednostka należąca do Grupy jest stroną, Grupa nie ujmuje swojego udziału w zyskach i stratach do momentu odsprzedaży tych aktywów stronie trzeciej.

W omawianym okresie sprawozdawczym Grupa nie brała udziału we wspólnych przedsięwzięciach.

13.4 Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,

- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

13.5 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
EUR	4,4240 PLN	4,2615 PLN

Walutą funkcjonalną zagranicznej jednostki zależnej jest EUR. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów na dzień kończący każdy miesiąc okresu obrotowego. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, odroczone różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Średnie kursy wymiany na dzień kończący każdy miesiąc okresu obrotowego kształtowały się następująco:

2016		2015	
Data tabeli	kurs średni	Data tabeli	kurs średni
29-01-2016	4,4405	31-01-2015	4,2081
29-02-2016	4,3589	27-02-2015	4,1495
31-03-2016	4,2684	30-03-2015	4,0890
29-04-2016	4,4078	30-04-2015	4,0337
31-05-2016	4,3820	29-05-2015	4,1301
30-06-2016	4,4255	30-06-2015	4,1944
29-07-2016	4,3684	31-07-2015	4,1488
31-08-2016	4,3555	31-08-2015	4,2344
30-09-2016	4,3120	30-09-2015	4,2386
31-10-2016	4,3267	30-10-2015	4,2652
30-11-2016	4,4384	30-11-2015	4,2639
30-12-2016	4,4240	31-12-2015	4,2615
średni za rok	4,3757	średni za rok	4,1848

13.6 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. W przypadku transakcji nieodpłatnego nabycia środków trwałych w ramach dotacji Grupa rozlicza nabycie zgodnie z MSR 20.

Jeżeli darowizna dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów.

Przyjęte stawki amortyzacji wynoszą odpowiednio:

Typ	Stawka
Budynki i budowle	2,5% - 10%
Maszyny i urządzenia techniczne	7% - 33,33 %
Środki transportu	20% - 33,33%
Komputery	33 %
Inne środki trwałe	10% - 50%
Inwestycje w obcych środkach trwałych	10 %

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku roku obrachunkowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

13.7 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji, gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości:

wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

Jeżeli Grupa jest zobowiązana do realizacji planu sprzedaży, polegającego na sprzedaży inwestycji we wspólne przedsięwzięcie lub jednostkę stowarzyszoną lub części takiej inwestycji, inwestycję lub jej część przeznaczoną do sprzedaży klasyfikuje się jako przeznaczoną do sprzedaży po spełnieniu w/w kryteriów, a Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności do rozliczania części inwestycji sklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży. Pozostała część inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, niesklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży, nadal jest rozliczana metodą praw własności. Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w chwili zbycia, jeżeli transakcja zbycia powoduje utratę znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie.

Po dokonaniu transakcji sprzedaży Grupa rozlicza zachowane udziały zgodnie z MSR 39, chyba że udziały te umożliwiają dalszą klasyfikację tego podmiotu jako jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia; w takim przypadku Grupa nadal stosuje metodę praw własności.

13.8 Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych. Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnych pomniejszana jest o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

13.9 Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku bieżącego roku.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/ kosztów wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Skapitalizowane nakłady są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do aktywów niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Relacje z klientami	Oprogramowanie komputerowe
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	20 lat	2 lata
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres umowy	20 lat metodą liniową	2 lata metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Test na utratę wartości	Coroczna ocena czy nie wystąpiły przesłanki wskazujące na utratę wartości.	Coroczna ocena czy nie wystąpiły przesłanki wskazujące na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są kalkulowane jako różnica pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

13.9.1 Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
 - (I) przekazanej zapłaty,
 - (II) kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - (III) w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad wartością godziwą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

13.10 Leasing

Grupa jako leasingobiorca:

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez dłuższy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

13.11 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się jako oddzielną linię w odpowiednim rodzaju kosztów.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

13.12 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego (zarówno finansowania ogólnego jak i specyficznego), które można bezpośrednio przyporządkować do nabycia, budowy lub wytworzenia dostosowywanego składnika aktywów tj. takiego który wymaga znacznego czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży, są aktywowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia do momentu, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania dostosowywanego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży zostaną zakończone.

Przychody z tytułu tymczasowego zainwestowania środków pożyczonych specjalnie w celu sfinansowania pozyskania dostosowywanego składnika aktywów pomniejszają koszty finansowania zewnętrznego, które podlegają aktywowaniu.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

13.13 Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu

pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowe); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią

W sytuacji, gdy Grupa:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

13.14 Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

13.14.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie konta odpisów aktualizujących. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

13.14.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

13.14.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

13.15 Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	• w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”
Towary	• w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

13.16 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych należności, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

13.17 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

13.18 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

13.19 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach

dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób fizycznych, zobowiązania wobec ZUS oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

13.20 Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

13.21 Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy niektórych spółek Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz wszystkich spółek do odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona metodą aktuariálną. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuariálnych są ujmowane w innych całkowitych dochodach i nie podlegają późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty. Koszty bieżącego i przeszłego zatrudnienia ujmowane są w zysku lub stracie.

13.22 Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

13.22.1 Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

13.22.2 Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane w momencie ich wykonania wg ceny wynikającej z umowy lub kontraktu.

W przypadku wykonania usługi medycznej w wysokości wyższej od kontraktu z NFZ (czyli tak zwanego nadwykonania) wartość nadwykonania, kalkulowana po stawkach definiowanych katalogiem produktów NFZ., jest ujmowana w przychodach ze sprzedaży.

Na powstałe z tego tytułu wątpliwe należności, tworzone są odpisy aktualizacyjne, pomniejszające wartość skalkulowanego przychodu.

13.22.3 Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

13.22.4 Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

13.22.5 Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

13.22.6 Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

13.23 Podatki

13.23.1 Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

13.23.2 Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczonego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

13.23.3 Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część pozostałych należności niefinansowych lub pozostałych zobowiązań niefinansowych.

13.24 Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Nie występują rozwadniające potencjalne akcje zwykłe.

13.25 Segmenty operacyjne

Segmenty operacyjne są przedstawiane w sposób spójny ze sprawozdawczością wewnętrzną dostarczaną głównemu decydentowi operacyjnemu.

Główny decydent operacyjny, odpowiedzialny za alokację zasobów i ocenę wyników segmentów operacyjnych, został określony jako komitet sterujący podejmujący decyzje strategiczne.

Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Opieka szpitalna	Opieka ambulatoryjna	Apteka	Badania kliniczne	Działalność ogółem
Przychody segmentu, w tym:	236 014	39 128	1 941	401	277 484
Koszty segmentu ogółem, w tym:	246 655	37 885	2 059	777	287 377
Amortyzacja	12 445	1 770	36	8	14 258
Zysk operacyjny	(6 763)	808	(329)	(381)	(6 664)
EBITDA	5 680	2 579	(293)	(373)	7 594
Przychody / koszty finansowe netto	(2 948)	258	(48)	(10)	(2 748)
Uznanie / obciążenie z tytułu podatku dochodowego	1 328	452	1	-	1 781
Zysk/ Strata	(11 039)	614	(378)	(391)	(11 193)
Aktywa segmentu	241 470	46 483	143	92	288 188
Zobowiązania segmentu	131 546	13 844	806	116	146 312

*EBITDA rozumiany jako zysk/strata operacyjna skorygowana o wartość amortyzacji

Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Opieka szpitalna	Opieka ambulatoryjna	Apteka	Badania kliniczne	Działalność ogółem
Przychody segmentu, w tym:	227 592	27 610	2 351	517	258 070
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	227 592	27 610	2 351	517	258 070
Koszty segmentu ogółem, w tym:	238 337	22 474	2 656	448	263 915
Amortyzacja	11 951	1 144	37	8	13 141
Zysk operacyjny	(2 314)	670	(262)	78	(1 827)
EBITDA	9 636	1 815	(225)	86	11 314
Przychody / koszty finansowe netto	(1 638)	(346)	(53)	(12)	(2 049)
Uznanie / obciążenie z tytułu podatku dochodowego	440	161	(41)	(9)	551
Zysk/ Strata	(4 392)	163	(274)	75	(4 427)
Aktywa segmentu	235 784	15 980	476	138	252 378
Zobowiązania segmentu	91 995	7 268	321	(78)	99 505

*EBITDA rozumiany jako zysk/strata operacyjna skorygowana o wartość amortyzacji, na potrzeby wyliczenia kowenantów bankowych tak policzona EBITDA korygowana jest o zdarzenia jednorazowe.

14. PRZYCHODY I KOSZTY**14.1 Przychody ze sprzedaży**

Pozycja	za okres			
	I-XII 2016		I-XII 2015	
NFZ	240 719	86,75%	223 724	86,69%
Klienci komercyjni	28 366	10,22%	26 359	10,21%
Towarzystwa ubezpieczeniowe	2 798	1,01%	2 352	0,91%
Pozostałe przychody, w tym:	5 601	2,02%	5 635	2,18%
<i>sprzedaż towarów i materiałów</i>	2 883	1,04%	2 380	0,92%
<i>czynsz</i>	1 838	0,66%	1 679	0,65%
Ogółem	277 484	100,00%	258 070	100,00%

14.2 Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	Rok zakończony	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Zysk ze sprzedaży środków trwałych	98	20
Dotacje	794	192
Rozwiązane rezerwy	445	199
Darowizny	234	221
Nadwyżki inwentaryzacyjne	97	2
Przedawnione / spisane zobowiązania	3	1 433*
Otrzymane odszkodowania, zwrot kar	234	101
Refundacje Ministerstwa Zdrowia, Urzędu Pracy itp.	1 897	1 649
Refundacja PFRON	428	461
Otrzymane nieodpłatnie środki trwałe	487	445
Zwrot nadpłaty ZUS	28	8
Korekta roczna podatku VAT	45	16
Zwrot podatku PIT	9	7
Czynsz dzierżawny otrzymany z góry	34	-
Umorzenie podatku od nieruchomości	-	72
Inne	159	123
Razem	4 992	4 949

*W grudniu 2015 roku została podpisana ugoda pozasądowa z Cadolto Polska Sp. z o.o., w wyniku której kontrahent zrzekł się roszczenia w kwocie 1.345 tys. PLN.

14.3 Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	Rok zakończony	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Strata ze zbycia środków trwałych	(3)	7
Aktualizacja wartości należności	99	159
Inne koszty operacyjne, w tym:	1 667	765
Rezerwy na zobowiązania	723	408
Odszkodowania, kary	201	102
Spisane należności	162	11
Spisane przeterminowane leki	33	14
Darowizny	12	-
Koszty likwidacji środków trwałych	91	17
Niedobory inwentaryzacyjne	91	2
Zaniechane inwestycje	-	27
Koszty spraw sądowych i egzekucji zobowiązań	170	124
Inne	184	60
Razem	1 763	931

14.4 Przychody finansowe

Przychody finansowe	Rok zakończony	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi	2	51
Odsetki	44	280
Odwrocenie wyceny zobowiązania w związku z wykupem udziałów w spółce zależnej Zdrowie Sp. z o.o.	256	-
Inne	7	3
Razem	309	334

14.5 Koszty finansowe

Koszty finansowe	Rok zakończony	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Odsetki od kredytów i pożyczek	2 186	1 546
Pozostałe odsetki	54	80
Prowizje od kredytów i leasingów	89	91
Koszty obsługi GPW	83	76
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi	4	-
Odsetki od obligacji	-	169
Koszty prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty obligacji	-	35
Odsetki od leasingu	196	166
Dyskonto kredytów i obligacji	132	103
Inne koszty finansowe	313	117
Razem	3 057	2 383

14.6 Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych	Rok zakończony	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Wynagrodzenia	98 243	90 199
Koszty ubezpieczeń społecznych	16 947	15 441
Koszty świadczeń emerytalnych	640	660
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	1 452	1 069
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem, w tym:	117 282	107 369

15. PODATEK DOCHODOWY**15.1 Obciążenie podatkowe**

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku przedstawiają się następująco:

Ujęte w zysku lub stracie	Rok zakończony	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	621	275
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(89)	(1 446)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	1 249	1 722
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym zysku lub stracie	1 781	551

15.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku przedstawia się następująco:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Strata brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	(9 412)	(3 876)
Strata brutto przed opodatkowaniem	(9 412)	(3 876)
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	(1 788)	(736)
Rozwiązanie aktywa z lat ubiegłych	156	1 224
Rozwiązanie rezerwy z lat ubiegłych	(14)	-
Korekty podatku CIT za lata ubiegłe	(83)	(1 446)
Nieujęte straty podatkowe	2 798	1 167
Wykorzystanie wcześniej nierozpoznanych strat podatkowych	(82)	-
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	553	493
Przychody niestanowiące podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym	241	(165)
Rezerwy związane z korektami konsolidacyjnymi	-	(4)
Pozostałe	-	18
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej -19% (za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku: 14%)	1 781	551
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w rachunku zysków i strat	1 781	551

Straty podatkowe wygenerowane przez spółki z Grupy, na które nie ujęto w bilansie aktywów z tytułu podatku odroczonego wygasją z końcem:

- 2017 roku w kwocie 2.706 tys. PLN
- 2018 roku w kwocie 193 tys. PLN,
- 2019 roku w kwocie 5.475 tys. PLN
- 2020 roku w kwocie 5.382 tys. PLN
- 2021 roku w kwocie 13.246 tys. PLN

15.3 Odroczonego podatek dochodowy

Odroczonego podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

poz.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku	Bilans		Rachunek zysków i strat		Sprawozdanie z całkowitych dochodów	
		31 grudnia 2016	31 grudnia 2015	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
1.	Odpisy aktualizacyjne na nadwykonania	2 032	1 979	(53)	185	-	-
2.	Niezapłacony ZUS	816	505	(311)	(88)	-	-
3.	Wycena aportu	806	806	-	-	-	-
4.	Odsetki od zobowiązań bieżących	-	-	-	10	-	-
5.	Rezerwa na odprawy emerytalne i podobne	1 438	1 660	172	81	47	37
6.	Odsetki od obligacji	-	-	-	31	-	-
7.	Odsetki od pożyczek	19	12	(7)	(9)	-	-
8.	Odpisy aktualizujące należności	74	79	5	(21)	-	-
9.	Straty podatkowe	81	114	33	1 141	-	-
10.	Sprawy sądowe	199	311	112	(26)	-	-
11.	Przeterminowane zobowiązania	-	396	396	(189)	-	-
12.	Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe	307	351	44	(2)	-	-
13.	Odpis na ZFŚS nie pokryty wkładem pieniężnym	21	31	10	(23)	-	-
14.	Rezerwa na zobowiązania	40	220	180	176	-	-
15.	Nadwyżka amortyzacji bilansowej nad podatkową	326	318	(8)	(68)	-	-
16.	Czynsz za dzierżawę nieruchomości otrzymany z góry	69	86	17	19	-	-
17.	Inne	10	13	3	30	-	-
Razem aktywa brutto		6 238	6 881	596	1 247	47	37
Razem aktywa netto		2 481	3 564	4 353	4 564	47	37

poz.	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku	Bilans		Rachunek zysków i strat		Sprawozdanie z całkowitych dochodów	
		31 grudnia 2016	31 grudnia 2015	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
1.	Odsetki od pożyczek	22	6	16	6	-	-
2.	Nadwyżka amortyzacji podatkowej nad bilansową	2 377	2 004	373	25	-	-
3.	Należności z tyt. nadwykonani	2 091	1 743	348	448	-	-
4.	Wycena kredytów	-	26	(26)	-	-	-
5.	Wartość relacji z pacjentami	1 199	396	(31)	(15)	-	-
6.	Wycena obligacji	-	-	-	(20)	-	-
7.	Koszty finansowania zewnętrznego	113	113	-	-	-	-
8.	Inne	18	45	(27)	31	-	-
Razem rezerwy brutto		5 820	4 333	653	475	-	-
Razem rezerwy netto		2 063	1 016	(3 104)	(2 842)	-	-
Podatek odroczony w rachunku zysków i strat				1 249	1 722	47	37

	2016	2015
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	4 659	4 855
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	1 579	2 026
Razem aktywa brutto	6 238	6 881
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	5 784	4 259
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	36	74
Razem rezerwy brutto	5 820	4 333

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są nettowane na poziomie spółek Grupy.

Zmiany aktywa i rezerwy na odroczony podatek dochodowy zmniejszyły wynik finansowy Grupy za 2016 rok o kwotę 1.249 tys. PLN.

Zmiany stanu aktywów i rezerw nie mające wpływu na wynik finansowy to rozpoznanie aktywa w wysokości 78 tys. PLN i rezerwy w wysokości 64 tys. PLN wynikające z zakupu spółek zależnych NZOZ Zawidawie Sp. z o.o., CM Medyk Sp. z o.o., Q-Med. Sp. z o.o.

16. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Niektóre spółki Grupy tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 266 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2015 roku 262 tysięcy PLN).

17. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony na akcję jest analogiczny do zysku podstawowego, ponieważ nie występują rozważające potencjalne akcje zwykłe.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

Zysk (strata) na jedną akcję:	Rok zakończony	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Zysk /strata netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(11 142)	(4 498)
Średnioważona liczba akcji	13 285 346	12 901 383
Zysk / strata na jedną akcję w PLN	(0,8387)	(0,3486)
- rozwodniony z zysku przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej w PLN	(0,8387)	(0,3486)

W okresie między dniem bilansowym, a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

18. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

Dywidenda z akcji zwykłych za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku nie była wypłacana.

19. AKTYWA NIEMATERIALNE**Za rok zakończony 31 grudnia 2016**

Poz.	Wyszczególnienie	Wartość firmy	Relacje z pacjentami	Nabyte koncesje, patenty, licencje i inne		Aktywa niematerialne razem
				ogółem	w tym programy komputerowe	
I	Wartość brutto aktywów niematerialnych na początek okresu	4 403	2 400	5 533	3 115	12 336
1.	Zwiększenia w tym z tytułu:	19 406	4 391	1 281	1 266	25 078
a)	nabycia	-	-	323	274	323
b)	nabycie spółki zależnej	19 406	4 391	904	904	24 701
c)	reklasyfikacje	-	-	23	61	23
d)	Inne-korekty	-	-	31	27	31
2.	Zmniejszenia	-	-	380	380	380
II.	Wartość brutto aktywów niematerialnych na koniec okresu	23 809	6 791	6 434	4 001	37 034
III.	Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	480	2 323	2 002	2 803
1.	Amortyzacja za okres w tym z tytułu:	-	171	929	889	1 100
a)	umorzenie bieżące – zwiększenia	-	171	966	959	1 137
b)	umorzenie-zmniejszenia-sprzedaż i likwidacja	-	-	40	40	40
c)	umorzenie -zmniejszenia - inne	-	-	(3)	30	(3)
IV.	Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	651	3 252	2 891	3 903
V.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-
VI.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-
VII.	Wartość netto aktywów niematerialnych na koniec okresu	23 809	6 140	3 182	1 110	33 131

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku Emitent nabył udziały w spółkach NZOZ Zawidawie Sp. z o. o., CM Medyk Sp. z o.o., Q-Med. Sp. z o.o. (ujawnienie w nocy 5). W wyniku powyższej transakcji wartości niematerialne Grupy wzrosły o 24.701 tys. PLN, w tym:

- wartość rozpoznanych relacji z pacjentami 4.391 tys. PLN,
- wartość firmy 19.406 tys. PLN
- inne wartości niematerialne i prawne 904 tys. PLN

Wartość odzyskiwalną wszystkich ośrodków wypracowujących środki pieniężne ustalono na podstawie wyliczeń wartości użytkowej. Wyliczenia te wykorzystują projekcje przepływów pieniężnych przed opodatkowaniem przyjęte w pięcioletnich budżetach finansowych zatwierdzonych przez Zarząd. Przepływy pieniężne wykraczające poza okres pięcioletni ekstrapoluje się przy użyciu szacowanych stóp wzrostu przedstawionych później. Stopa wzrostu nie przewyższa długoterminowej przeciętnej stopy wzrostu dla branży medycznej, w której funkcjonuje ośrodek wypracowujący środki pieniężne.

Poniżej przedstawiono główne założenia, długoterminową stopę wzrostu oraz stopę dyskonta zastosowane w wyliczeniach wartości użytkowej każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do którego przypisano znaczącą kwotę wartości firmy. Ponadto dla ośrodków wypracowujących środki pieniężne, dla których ujęto stratę z tytułu utraty wartości, przedstawiono także wartość odzyskiwalną.

Poniżej przedstawiono główne założenia przyjęte w testach na utratę wartości OWŚP:

- długoterminowa stopa wzrostu przychodów	2,50%
- marża przychodów brutto	7%
- nakłady inwestycyjne	do wysokości amortyzacji
- stopa dyskonta	10%
- zmiana kapitału obrotowego	0

Za rok zakończony 31 grudnia 2015

Poz.	Wyszczególnienie	Wartość firmy	Relacje z pacjentami	Nabyte koncesje, patenty, licencje i inne		Aktywa niematerialne razem
				ogółem	w tym programy komputerowe	
I.	Wartość brutto aktywów niematerialnych na początek okresu	4 403	2 400	3 161	759	9 964
1.	Zwiększenia w tym z tytułu:	-	-	2 372	2 356	2 372
a)	nabycia	-	-	1 340	1 324	1 340
b)	reklasyfikacje	-	-	1 032	1 032	1 032
2.	Zmniejszenia	-	-	-	-	-
II.	Wartość brutto aktywów niematerialnych na koniec okresu	4 403	2 400	5 533	3 115	12 336
III.	Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	400	1 796	1 475	2 196
1.	Amortyzacja za okres w tym z tytułu:	-	80	527	527	607
a)	umorzenie bieżące – zwiększenia	-	80	528	528	608
b)	umorzenie-zmniejszenia-inne	-	-	1	1	1
IV.	Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	480	2 323	2 002	2 803
V.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-
VI.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-
VII.	Wartość netto aktywów niematerialnych na koniec okresu	4 403	1 920	3 210	1 113	9 533

Opis dokonanych testów na utratę wartości firmy został przedstawiony w nocie 24.

20. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rok zakończony 31 grudnia 2016

Poz.	wyszczególnienie	grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania)	budynki, lokale i obiekty użyteczności publicznej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	środki trwałe w budowie	zaliczki na środki trwałe w budowie	rzeczowe aktywa trwałe razem
I.	wartość brutto na początek okresu	13 412	148 704	13 137	1 262	55 499	14 602	-	246 616
1.	zwiększenia z tytułu	-	13 688	1 301	651	6 339	32 142	112	54 233
a)	Nabycia, w tym:	-	234	501	647	5 451	27 684	112	34 629
	-nabycie spółek zależnych (nota 5)	-	227	-	195	1 389	14	-	1 825
b)	transfery	-	13 223	448	-	835	-	-	14 506
c)	reklasyfikacje	-	177	341	-	2	4 458	-	4 978
d)	inne	-	54	11	4	51	-	-	120
2.	zmniejszenia z tytułu	-	4 506	246	272	1 545	14 765	17	21 351
a)	sprzedaży i likwidacji	-	48	239	268	1 531	47	-	2 133
b)	transfery	-	-	-	-	-	14 489	17	14 506
c)	reklasyfikacje	-	4 458	-	-	-	202	-	4 660
d)	inne	-	-	7	4	14	27	-	52
II.	wartość brutto na koniec okresu	13 412	157 886	14 192	1 641	60 293	31 979	95	279 498
III.	skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początku okresu	-	21 400	6 917	663	33 723	-	-	62 703
1.	amortyzacja za okres z tytułu	-	4 722	1 353	(45)	5 136	-	-	11 166
a)	umorzenie bieżące - zwiększenie	-	4 692	1 559	223	6 620	-	-	13 094
b)	umorzenie bieżące - zwiększenie inne	-	-	-	-	-	-	-	-
c)	umorzenie - zmniejszenie	-	6	209	268	1 515	-	-	1 998
d)	umorzenie - zmniejszenie inne	-	2	6	4	10	-	-	22
e)	korekty	-	38	9	4	41	-	-	92
IV.	skumulowana amortyzacja (umorzenie na koniec okresu)	-	26 122	8 270	618	38 859	-	-	73 869
V.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	68	-	-	-	-	-	68
VI.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	68	-	-	-	-	-	68
VII.	Wartość netto na koniec okresu	13 412	131 696	5 922	1 023	21 434	31 979	95	205 561

Rok zakończony 31 grudnia 2015

Poz.	wyszczególnienie	grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania)	budynki, lokale i obiekty użyteczności publicznej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	środki trwałe w budowie	zaliczki na środki trwałe w budowie	rzeczowe aktywa trwałe razem
I.	wartość brutto na początek okresu	13 396	141 413	11 068	1 356	50 071	12 402	83	229 789
1.	zwiększenia z tytułu	16	7 302	2 185	289	6 298	13 613	20	29 723
a)	nabycia	16	144	659	289	4 593	13 333	20	19 054
b)	transfery	-	7 158	1 525	-	1 705	62	-	10 450
c)	inne	-	-	1	-	-	218	-	219
2.	zmniejszenia z tytułu	-	11	116	383	870	11 413	103	12 896
a)	sprzedaży i likwidacji	-	11	115	383	868	-	-	1 377
b)	transfery	-	-	-	-	-	10 347	103	10 450
c)	inne	-	-	1	-	2	1 066	-	1 069
II.	wartość brutto na koniec okresu	13 412	148 704	13 137	1 262	55 499	14 602	-	246 616
III.	skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początku okresu	-	16 936	5 746	906	27 958	-	-	51 546
1.	amortyzacja za okres z tytułu	-	4 464	1 171	(243)	5 765	-	-	11 157
a)	umorzenie bieżące - zwiększenie	-	4 467	1 285	140	6 614	-	-	12 506
b)	umorzenie - zmniejszenie	-	6	115	383	851	-	-	1 355
c)	korekty	-	3	1	-	2	-	-	6
IV.	skumulowana amortyzacja (umorzenie na koniec okresu)	-	21 400	6 917	663	33 723	-	-	62 703
V.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	68	-	-	-	-	-	68
VI.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	68	-	-	-	-	-	68
VII.	Wartość netto na koniec okresu	13 412	127 236	6 220	599	21 776	14 602	-	183 845

Na dzień 31 grudnia 2016 roku środki trwałe o wartości netto 5.534 tys. PLN były użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego (na dzień 31 grudnia 2015 roku odpowiednio 6.165 tys. PLN).

Koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu finansowania środków trwałych w budowie ujęte w koszcie ich wytworzenia (cenie nabycia) w bieżącym roku obrotowym wyniosły 236 tys. PLN (w 2015 roku odpowiednio 154 tys. PLN).

Informacja o środkach trwałych objętych hipoteką ujawniona w nocie nr 34.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na 31 grudnia 2015 roku Grupa użytkowała środki trwałe na podstawie umów najmu i dzierżawy.

21. LEASING

21.1 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz 31 grudnia 2015 roku Grupa nie posiadała zobowiązań z tytułu leasingu operacyjnego.

21.2 Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2016		31 grudnia 2015	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	2 257	2 074	2 131	1 934
W okresie od 1 do 5 lat	2 761	2 657	3 090	2 953
Powyżej 5 lat	-	-	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	5 018	4 731	5 221	4 887
Minus koszty finansowe	287	-	334	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	4 731	4 731	4 887	4 887
Krótkoterminowe	2 074	2 074	-	1 934
Długoterminowe	2 657	2 657	-	2 953

Wartość nowych umów leasingu finansowego zawartych w 2016 roku wyniosła 2.325 tys. PLN, zakupy dotyczyły aparatury i urządzeń medycznych.

22. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku

Poz.	Wyszczególnienie	Nieruchomości inwestycyjne
I.	Wartość brutto na początek okresu	973
1.	Zwiększenia	-
2.	Zmniejszenia	-
II.	Wartość brutto na koniec okresu	973
III.	Umorzenie na początku okresu	66
1.	Amortyzacja za okres	27
a)	Umorzenie bieżące - zwiększenie	27
IV.	Umorzenie na koniec okresu	93
V.	Wartość netto na koniec okresu	880

Za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

Poz.	Wyszczególnienie	Nieruchomości inwestycyjne
I.	Wartość brutto na początek okresu	973
1.	Zwiększenia	-
2.	Zmniejszenia	-
II.	Wartość brutto na koniec okresu	973
III.	Umorzenie na początku okresu	39
1.	Amortyzacja za okres	27
a)	Umorzenie bieżące - zwiększenie	27
IV.	Umorzenie na koniec okresu	66
V.	Wartość netto na koniec okresu	907

Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcji, jak opisano w pkt 13.8.

23. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH I WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH WYCENIANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku nie było prowadzonych inwestycji w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności.

24. POŁĄCZENIE JEDNOSTEK I NABYCIA UDZIAŁÓW NIEKONTROLUJĄCYCH

Wartość bilansowa wartości firmy powstała na nabyciu następujących jednostek:

Spółka	Stan na dzień	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Lubmed Sp. z o.o.	94	94
Mikulicz Sp. z o.o.	37	37
ZP Formica Sp. z o.o.	935	935
Silesia Med Serwis Sp. z o.o.	85	85
Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o.	3 252	3 252
NZOZ Zawidawie Sp. z o.o.	12 193	-
CM Medyk Sp. z o.o.	1 212	-
Q-Med. Sp. z o.o.	6 001	-
Razem	23 809	4 403

	Za okres 12 miesięcy zakończony dnia	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Wartość firmy na początek okresu	4 403	4 403
Zwiększenia wartości firmy w wyniku nabycia spółek:		
NZOZ Zawidawie Sp. z o.o.	12 193	
CM Medyk Sp. z o.o.	1 212	
Q-Med. Sp. z o.o.	6 001	
Razem wartość bilansowa na koniec okresu	23 809	4 403

W wyniku objęcia w 2016 roku kontroli nad spółkami NZOZ Zawidawie Sp. z o. o., CM Medyk Sp. z o.o., Q-Med. Sp. z o.o. (ujawnienie w nocy 5), powstała wartość firmy w wysokości 19.406 tys. PLN.

Wartość firmy, powstała w wyniku nabycia udziałów w jednostkach zależnych, została alokowana do ośmiu ośrodków wypracowujących środki pieniężne („OWŚP”) wskazanych w tabeli powyżej.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa przeprowadziła test na utratę wartości każdego z OWŚP.

Wartość odzyskiwalna została określona na podstawie kalkulacji wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Obliczeń wartości użytkowej dokonano na podstawie analizy prognozowanych przepływów pieniężnych opierających się na założeniach budżetu na przyszły rok oraz zatwierdzonego 5-letniego biznesplanu przez OWŚP.

Wartość użytkowa jest wrażliwa na poziom zmian marży brutto, poziom stopy wzrostu w okresie rezydualnym oraz stopę dyskontową. W przypadku oszacowania wartości użytkowej testowanych OWŚP, kierownictwo jest przekonane, iż żadna racjonalnie możliwa zmiana jakiegokolwiek kluczowego założenia określonego powyżej nie spowoduje, że wartość bilansowa tego ośrodka znacząco przekroczy jego wartość odzyskiwalną.

Na podstawie uzyskanych wyników Grupa, w odniesieniu do testowanych wartości firmy Grupa nie ujęła odpisu aktualizującego wartość składników.

25. UDZIAŁ WE WSPÓLNYM DZIAŁANIU

Grupa nie posiada udziałów we wspólnych działaniach.

26. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Grupa nie posiada aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

27. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

27.1 Programy akcji pracowniczych

Grupa nie realizuje programów akcji pracowniczych.

27.2 Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia pracownicze, w tym po okresie zatrudnienia

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy niektórych spółek Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz wszystkich spółek do odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane

jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Główne założenia przyjęte na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Stopa dyskontowa (%)	3,59	2,94
Mobilność/ wskaźnik rotacji pracowników (%)		
umowy na czas nieokreślony	3,1 - 8,7	3,2 - 7,2
umowy czasowe	3,1 - 16,2	3,2 - 16,7
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	0,1 - 1,5	0,5 - 2,5

POZYCJA / ŚWIADCZENIE	odprawa emerytalna	nagroda jubileuszowa	niewykorzystane urlopy
wartość bieżąca zobowiązania na 1 stycznia 2016 roku	2 129	3 788	2 821
nabycie nowej jednostki (nota nr 5)	72	-	346
koszty bieżącego zatrudnienia	173	260	(722)
odsetki netto od zobowiązania netto	58	105	
zyski lub straty aktuarialne	(239)	(200)	
koszty przeszłego zatrudnienia	556	(852)	
wypłacone świadczenia	(116)	(492)	
wartość bieżąca zobowiązania na 31 grudnia 2016 roku	2 633	2 609	2 445
<i>w tym:</i>			
część krótkoterminowa	562	470	2 445
część długoterminowa	2 071	2 139	

POZYCJA / ŚWIADCZENIE	odprawa emerytalna	nagroda jubileuszowa	niewykorzystane urlopy
wartość bieżąca zobowiązania na 1 stycznia 2015 roku	2 237	4 005	3 106
koszty bieżącego zatrudnienia	175	307	(285)
odsetki netto od zobowiązania netto	53	94	-
zyski lub straty aktuarialne	(195)	(102)	-
wypłacone świadczenia	(141)	(516)	-
wartość bieżąca zobowiązania na 31 grudnia 2015 roku	2 129	3 788	2 821
<i>w tym:</i>			
część krótkoterminowa	190	463	2 821
część długoterminowa	1 939	3 325	-

Kwoty rezerw oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w tabeli w pkt 35.1.

Analiza wrażliwości**Rezerwa emerytalna**

Zmiana przyjętej stopy dyskontowej o jeden punkt procentowy:	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na łączne koszty bieżącego zatrudnienia i koszty odsetek	Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku			
w tys. PLN	+1%	(138)	(138)
	-1%	157	157
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku			
w tys. PLN	+1%	(167)	(167)
	-1%	192	192
Zmiana wskaźnika rotacji o jeden punkt procentowy :	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na łączne koszty bieżącego zatrudnienia i koszty odsetek	Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku			
w tys. PLN	+1%	(44)	(44)
	-1%	54	54
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku			
w tys. PLN	+1%	(60)	(60)
	-1%	66	66
Zmiana stopy wzrostu wynagrodzeń o jeden punkt procentowy:	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na łączne koszty bieżącego zatrudnienia i koszty odsetek	Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku			
w tys. PLN	+1%	157	157
	-1%	(106)	(106)
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku			
w tys. PLN	+1%	193	193
	-1%	(167)	(167)

Rezerwa na nagrody jubileuszowe

Zmiana przyjętej stopy dyskontowej o jeden punkt procentowy:	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na łączne koszty bieżącego zatrudnienia i koszty odsetek	Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku			
w tys. PLN	+1%	(123)	(123)
	-1%	137	137
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku			
w tys. PLN	+1%	(221)	(221)
	-1%	247	247
Zmiana wskaźnika rotacji o jeden punkt procentowy :	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na łączne koszty bieżącego zatrudnienia i koszty odsetek	Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku			
w tys. PLN	+1%	(79)	(79)
	-1%	87	87
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku			
w tys. PLN	+1%	(146)	(146)
	-1%	160	160

Zmiana stopy wzrostu wynagrodzeń o jeden punkt procentowy:	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na łączne koszty bieżącego zatrudnienia i koszty odsetek	Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku			
w tys. PLN	+1%	135	135
	-1%	(86)	(86)
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku			
w tys. PLN	+1%	246	246
	-1%	(225)	(225)

Wysokość kosztów z tytułu świadczeń emerytalnych (koszty bieżącego zatrudnienia) ujawniono w nocie 14.6 sprawozdania.

28.ZAPASY

Zapasy	Stan na	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Materiały	3 123	2 756
Towary	-	190
Zaliczki na dostawy	1	7
Razem	3 124	2 953

W roku zakończonym 31 grudnia 2016 oraz w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku Grupa nie tworzyła odpisów aktualizujących wartość zapasów.

W roku zakończonym 31 grudnia 2016 oraz w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku Grupa nie dokonała odwrócenia odpisów aktualizujących wartość zapasów.

Żadna kategoria zapasów nie stanowiła zabezpieczenia kredytów lub pożyczek w roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku i w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku ani na dzień 31 grudnia 2015 roku nie było zapasów wycenianych w cenie sprzedaży netto.

29.NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG, POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI ORAZ NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU PODATKU DOCHODOWEGO

Należności z tytułu dostaw i usług, pozostałe należności oraz należności z tytułu podatku dochodowego	Stan na	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
z tytułu dostaw i usług	42 022	39 250
z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych, w tym:	449	737
- z tytułu VAT	259	345
- z tytułu CIT	108	332
- inne	82	60
Inne	870	519
dochodzone na drodze sądowej	172	-
Razem należności krótkoterminowe - brutto	43 513	40 506
Odpisy aktualizujące należności	12 259	11 108
Razem należności krótkoterminowe - netto	31 254	29 398

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają średnio 21 dniowy termin płatności.

Okolo 87 % przychodów Grupy realizowane jest w ramach kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia – płatnikiem pewnym i terminowym. Pozostałą sprzedaż komercyjną Grupa realizuje w formie bezgotówkowej w ramach umów z towarzystwami ubezpieczeniowymi oraz w formie gotówkowej – w ramach obsługi klientów indywidualnych.

Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizacyjnym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych wynikających z tytułu generowania nadwykonań – co jest związane ze specyfiką działalności Grupy.

Zmiany odpisu aktualizacyjnego należności były następujące:

Za rok zakończony 31 grudnia 2016

Poz.	Odpisy aktualizacyjne należności z tytułu dostaw i usług	z tytułu dostaw i usług	z tytułu nadwykonań	inne	Razem
I.	wartość odpisu na początek okresu	698	10 410	-	11 108
1.	zwiększenia z tytułu	105	1 225	49	1 379
a)	utworzenie	105	1 225	49	1 379
2.	zmniejszenia z tytułu	105	123	-	228
a)	wykorzystanie	91	-	-	91
b)	rozwiązanie odpisu	11	123	-	134
c)	inne	3	-	-	3
II.	wartość odpisu na koniec okresu	698	11 512	49	12 259

Za rok zakończony 31 grudnia 2015

Poz.	Odpisy aktualizacyjne należności z tytułu dostaw i usług	z tytułu dostaw i usług	z tytułu nadwykonań	inne	Razem
I.	wartość odpisu na początek okresu	669	11 392	-	12 061
1.	zwiększenia z tytułu	159	812	-	971
a)	utworzenie	159	812	-	971
2.	zmniejszenia z tytułu	130	1 794	-	1 924
a)	wykorzystanie	130	330	-	460
b)	rozwiązanie odpisu	-	1 464	-	1 464
II.	wartość odpisu na koniec okresu	698	10 410	-	11 108

W związku z istnieniem ryzyka, że należności pozostaną niezapłacone, na dzień 31 grudnia 2016 roku utrzymano saldo odpisów aktualizacyjnych na należności w wysokości 11 915 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 11.108 tys. PLN).

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne i nie objęto odpisem.

Stan na	Przeterminowane lecz ściągalne						
	Razem	Nieprzeterminowane	<30 dni	30-90 dni	90-180 dni	180-360 dni	>360 dni
31 grudnia 2016	29 812	28 753	440	156	54	153	256
31 grudnia 2015	28 142	26 171	163	117	65	194	1 432

30. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

Na dzień 31 grudnia 2016 roku żadne aktywa finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2015 roku również nie dokonano takiej kwalifikacji). Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa nie posiada pozostałych aktywów finansowych.

31. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 10.879 tys. PLN (31 grudnia 2015 roku: 16.350 tys. PLN).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Stan na	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Środki pieniężne w kasie	101	52
Środki na rachunkach bankowych	9 276	11 301
Lokaty	1 489	4 992
Środki pieniężne w drodze	13	5
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty razem	10 879	16 350
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	(2)	5
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych razem	10 877	16 355

32. KAPITAŁ PODSTAWOWY

32.1 Kapitał podstawowy

Seria akcji	rodzaj	Liczba akcji - stan na	
		31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
A	Imienne / uprzywilejowane	1 500 038	1 500 038
B	na okaziciela	2 500 062	2 500 062
C	na okaziciela	1 500 000	1 500 000
D	na okaziciela	400 000	400 000
E	na okaziciela	737 512	737 512
F	na okaziciela	500 000	500 000
G	na okaziciela	1 189 602	1 189 602
H	na okaziciela	3 692 310	3 692 310
I	na okaziciela	1 265 822	1 265 822
RAZEM		13 285 346	13 285 346

W 2016 roku nie nastąpiły zmiany w kapitale podstawowym Emitenta.

32.1.1 Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 4 PLN i zostały w pełni opłacone.

32.1.2 Prawa akcjonariuszy

Akcje serii A uprzywilejowane są co do głosu w ten sposób, że na jedną akcję przypadają dwa głosy na Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Wszystkie akcje są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

32.1.3 Konwersja obligacji na akcje serii

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku ani dnia 31 grudnia 2015 roku nie dokonano konwersji obligacji na akcje.

32.1.4 Akcjonariusze o znaczącym udziale**Stan na 31 grudnia 2016 roku**

Akcjonariusz	liczba akcji serii A, B, C, D, E, F, G, H, I	% udział w kapitale zakładowym	liczba głosów na WZ	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ
CareUp B.V.	9 381 148	70,61%	10 881 186	73,59%
PZU FIZ AN BIS 1	2 365 662	17,81%	2 365 662	16,00%
PZU FIZ AN BIS 2	1 395 100	10,50%	1 395 100	9,44%

Stan na 31 grudnia 2015 roku

Akcjonariusz	liczba akcji serii A, B, C, D, E, F, G, H, I	% udział w kapitale zakładowym	liczba głosów na WZ	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ
CareUp B.V.	9 381 148	70,61%	10 881 186	73,59%
PZU FIZ AN BIS 1	1 034 977	7,79%	1 034 977	7,00%
PZU FIZ AN BIS 2	2 725 785	20,52%	2 725 785	18,44%

33.KAPITAŁ ZAPASOWY

Kapitał zapasowy w kwocie 81.317 tys. PLN został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad wartością nominalną, która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału zapasowego.

Seria akcji	Nadwyżka wartości emisyjnej na nominalną	Koszty emisji	Wpływ netto na kapitał zapasowy
seria A-C	5 400	1 421	3 979
seria D	4 200	272	3 928
seria E	6 637	1 000	5 637
seria F	10 500	2 684	7 816
seria G	4 592	748	3 844
seria H	57 231	1 118	56 113
seria I	14 937	110	14 827
Razem	103 497	7 353	96 144

33.1 Pozostałe kapitały

Charakterystyka kapitału	Razem
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	231
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	231
Na dzień 31 grudnia 2016 roku	246
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	246
Charakterystyka kapitału	Razem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	228
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	228
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	231
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	231

W 2016 roku Emitent zmienił prezentację kapitału rezerwowego w wysokości (4 635) tys. PLN, który powstał w wyniku odwrócenia wartości firmy powstałej na połączeniu spółek EuroMediCare Instytut Medyczny Sp. z o.o. i EuroMediCare Serwis Sp. z o.o. będących pod wspólną kontrolą. Obecnie Emitent prezentuje tę wartość w zyskach zatrzymanych.

	Kapitał rezerwow		Zyski zatrzymane	
	Było	Jest	Było	Jest
Stan na 1 stycznia 2015 roku po korektach	(4 635)	0	4 430	(205)
wynik za okres		0	(4 498)	(4 498)
inne całkowite dochody w tym:	0	0	158	158
zyski/(straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń		0	158	158
całkowity dochód za okres	0	0	(4 340)	(4 340)
Stan na 31 grudnia 2015 roku	(4 635)	0	90	(4 545)

33.2 Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zysk niepodzielony obejmuje również kwoty, które nie podlegają podziałowi, to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy.

Statutowe sprawozdania finansowe jednostek zależnych oraz jednostki dominującej są przygotowywane zgodnie z polskimi standardami rachunkowości. Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie. Jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

33.3 Udziały niekontrolujące

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Na początek okresu	7 902	7 831
Udział w wyniku jednostek zależnych	(51)	71
Na koniec okresu	7 851	7 902

Szczegóły na temat jednostek zależnych, które mają istotne udziały niekontrolujące:

Jednostka	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez udziałowców niekontrolujących		Zysk / strata zaalokowany/a na udziały niekontrolujące w tys. PLN	Skumulowana wartość niekontrolujących udziałów w tys. PLN	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015	2016	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
EMC "Silesia" Sp. z o.o.	34,18%	34,18%	(186)	6 450	6 628
"Zdrowie" Sp. z o.o.	12,51%	12,51%	91	895	797

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez udziałowców niekontrolujących w podmiotach zależnych Grupy jest równy udziałowi udziałowców niekontrolujących w kapitałach tych jednostek.

Poniżej zostały przedstawione informacje finansowe w odniesieniu do wszystkich jednostek zależnych, w których istnieją istotne udziały niekontrolujące. Zawarte poniżej kwoty nie zostały skorygowane o efekty transakcji między jednostkami w Grupie.

	EMC Silesia Sp. z o.o.		"Zdrowie" Sp. z o.o.	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Aktywa obrotowe	1 170	1 340	5 495	5 557
Aktywa trwałe	26 875	26 151	14 290	14 496
Zobowiązania krótkoterminowe	2 750	2 368	7 733	8 045
Zobowiązania długoterminowe	6 284	5 548	4 747	5 476
Kapitał akcjonariuszom dominującej	12 513	12 884	6 391	5 715
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	6 498	6 691	914	817
Przychody	8 271	7 698	34 502	32 550
Koszty	8 820	7 696	33 507	32 113
Zysk/strata za rok obrotowy	(549)	2	995	437
Zysk/strata netto akcjonariuszom dominującej	(404)	15	639	147
Zysk/strata netto akcjonariuszom niekontrolującym	(210)	6	91	23

	EMC Silesia Sp. z o.o.		"Zdrowie" Sp. z o.o.	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Zysk/strata netto za rok obrotowy	(614)	21	730	170
Pozostałe całkowite dochody przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej	15	(3)	47	11
Pozostałe całkowite dochody przypisane akcjonariuszom niekontrolującym	8	-	7	-
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	23	(3)	54	11

34. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE, POŻYCZKI I OBLIGACJE

Pozycja	Stan na 31 grudnia 2016				
	Razem	do 1 roku	1 do 3 lat	3-5 lat	powyżej 5 lat
Kredyty i pożyczki	40 418	39 507	703	208	-
Pożyczki od podmiotów powiązanych	33 640	7 926	25 714	-	-
Razem	74 058	47 433	26 417	208	-

Pozycja	Stan na 31 grudnia 2015				
	Razem	do 1 roku	1 do 3 lat	3-5 lat	powyżej 5 lat
Kredyty i pożyczki	35 819	19 012	7 285	6 352	3 170
Pożyczki od podmiotów powiązanych	988	988	-	-	-
Razem	36 807	20 000	7 285	6 352	3 170

Stan na 31 grudnia 2016 roku

Bank	Kwota kredytu/ pożyczki wg umowy	Kwota kredytu/ pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
BGŻ BNP Paribas SA	913	96	WIBOR 3M + marża banku	19-04-2017	hipoteka łączna do sumy 1.369 tys. zł na nieruchomości położonej w Kowarach przy ul. Jeleniogórskiej oraz we Wrocławiu przy ul. Piłczyckiej; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości; pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym; weksel własny in blanco, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas SA	2 000	1 534	WIBOR 1M + marża banku	31-03-2017	hipoteka do kwoty 24.000 tys. zł na nieruchomości położonej we Wrocławiu przy ul. Piłczyckiej; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w/w nieruchomości; zastaw rejestrowy na wierzytelności z umów pomiędzy PCZ Kowary Sp. o.o. i NFZ; pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym; weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas SA	13 448	5 065	WIBOR 3M + marża banku	30-07-2019	hipoteka do kwoty 24.000 tys. zł na nieruchomości położonej we Wrocławiu przy ul. Piłczyckiej; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w/w nieruchomości; zastaw rejestrowy na wierzytelności z umów pomiędzy PCZ Kowary Sp. z o.o. i NFZ; pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym; weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas SA	7 750	6 146	WIBOR 3M + marża banku	31-12-2020	hipoteka do kwoty 13. 500 tys. zł na nieruchomościach będących własnością PCZ Sp. z o.o., cesja praw z polisy w/w nieruchomości, zestaw rejestrowy na wierzytelnościach PCZ Kowary Sp. Z o.o. i NFZ, poręczenia spółki RCZ Lubin Sp. Z o.o., poręczenia spółki PCZ Kowary Sp. Z o.o., pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku EMC IM, pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku PCZ Kowary Sp. Z o.o., oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas SA	13 000	-	WIBOR 3M + marża banku	16-10-2021	hipoteka w kwocie 150% kwoty kredytu na nieruchomości Zdrowie Sp. z o.o., cesja praw polisy ubezpieczeniowej do kwoty kredytu, zastaw rejestrowy na wierzytelnościach z umów na świadczenia zawartych pomiędzy Zdrowie Sp. z o.o. i NFZ w kwocie min 15 000 tys. zł, zastaw rejestrowy na udziałach w posiadanych przez kredytobiorcę, poręczenie udzielone przez: Zdrowie Sp. z o.o., Mikulicz Sp. z o.o., Regionalne Centrum Zdrowia w Lubinie, weksel własny in blanco Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi prowadzonymi przez Kredytobiorcę w Banku, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC co do spłaty zobowiązań pieniężnych wynikających z umowy do kwoty 19 500 tys. zł, oświadczenie poręczycieli o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC co do spłaty zobowiązań pieniężnych wynikających z umowy do kwoty 19 500 tys. zł.
BZ WBK SA	7 000	4 783	WIBOR 1M + marża banku	31-05-2020	hipoteka umowna łączna do kwoty 20.000 tys. zł na nieruchomościach położonych w Kowarach, Ząbkowicach Śląskich, Świebodzicach; przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia w/w nieruchomości; przelew wierzytelności z umów z NFZ zawartych przez EMC IM oraz Mikulicz Sp. o.o.; weksle własne in blanco wraz z deklaracją wekslową; pełnomocnictwo do rachunków prowadzonych w Banku; podporządkowanie wierzytelnościom Banku wynikającym z umowy spłaty wszystkich pożyczek udzielonych EMC, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC

Bank	Kwota kredytu/ pożyczki wg umowy	Kwota kredytu/ pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
BZ WBK SA	3 500	868	WIBOR 1M + marża banku	11-05-2017	hipoteka umowna łączna do kwoty 20.000 tys. zł na nieruchomościach położonych w Kowarach, Żąbkowicach Śląskich, Świebodzicach; przelew wierzycelności z umowy ubezpieczenia ww nieruchomości; przelew wierzycelności z umów z NFZ zawartych przez EMC IM oraz Mikulicz Sp. z o.o.; weksle własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; pełnomocnictwo do rachunków prowadzonych w Banku; podporządkowanie wierzycelnościom Banku wynikającym z umowy spłaty wszystkich pożyczek udzielonych EMC, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Raiffeisen Polbank SA	12 684	12 386	WIBOR 1M + marża banku	29-07-2022	pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków Kredytobiorcy w Banku, hipoteka umowna łączna do kwoty 8 000 tys. zł na nieruchomościach położonych w Lubinie, hipoteka bez innych wpisów łączna do kwoty 4 500 tys. zł na nieruchomościach położonych w Lubinie, przelew wierzycelności z umowy ubezpieczenia ww nieruchomości, przelew wierzycelności z kontraktów EMC Piaseczno Sp. z o.o. i RCZ Sp. z o.o., gwarancja korporacyjna wystawiona przez RCZ Sp. z o.o. do kwoty kredytu, gwarancja korporacyjna wystawiona przez EMC Piaseczno Sp. z o.o. do kwoty kredytu, weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową
CareUp BV	7 740	7 926	WIBOR 1M + marża	31-12-2017	-
CareUp BV	25 000	25 714	WIBOR 1M + marża	31-12-2018	-
Raiffeisen Polbank SA	7 000	6 857	WIBOR 1M + marża banku	30-06-2017	pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków Kredytobiorcy w Banku, hipoteka umowna łączna do kwoty 8 000 tys zł na nieruchomościach położonych w Lubinie, hipoteka bez innych wpisów łączna do kwoty 4 500 tys zł na nieruchomościach położonych w Lubinie, przelew wierzycelności z umowy ubezpieczenia ww nieruchomości, potwierdzona cesja należności z kontraktów zawartych przez EMC Piaseczno, gwarancja korporacyjna wystawiona przez EMC IM SA do kwoty kredytu, weksel in blanco wystawiony przez kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową
BZ WBK SA	1 000	0	WIBOR 1M + marża banku	11-05-2017	hipoteka umowna, przelew wierzycelności, poręczenie EMC
BZ WBK SA	500	0	WIBOR 1M + marża banku	11-05-2017	hipoteka umowna, przelew wierzycelności, poręczenie EMC
PBS Kwidzyn	403	240	WIBOR 1M + marża banku	30-10-2019	Poręczenie Miasta i Powiatu Kwidzyńskiego, weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji złożone w trybie art. 97 Prawa Bankowego, nieodwołalne pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bieżącym
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	869	537	WIBOR 3M + marża banku	20-12-2021	weksel własny in blanco opatrzony klauzulą "bez protestu" na zabezpieczenie spłaty pożyczki, odsetek z tytułu oprocentowania oraz wynikających z umowy należnych odsetek liczonych w wysokości jak dla zaległości podatkowych wraz z deklaracją wekslową
Mleasing Sp. z o.o.	233	53	WIBOR 6M + marża instytucji	31-05-2017	przewłaszczenie na zabezpieczenie
BZ WBK SA	1 300	946	WIBOR 1M +marża banku	04-04-2017	przelew wierzycelności, gwarancja BGK, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową
BZWBK Leasing	118	92	stawka bazowa + marża instytucji	20-12-2019	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczeniowej
BZWBK Leasing	90	63	stawka bazowa + marża instytucji	20-08-2020	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczeniowej

Bank	Kwota kredytu/ pożyczki wg umowy	Kwota kredytu/ pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
BZWBK Leasing	101	67	stawka bazowa + marża instytucji	22-06-2020	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczeniowej
BZWBK Leasing	138	84	stawka bazowa + marża instytucji	23-04-2019	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczeniowej
BZWBK Leasing	128	78	stawka bazowa + marża instytucji	23-04-2019	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczeniowej
BZWBK Leasing	113	43	stawka bazowa + marża instytucji	25-05-2018	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczeniowej
BS w Oleśnica	300	212	WIBOR 1M + marża banku	14-07-2017	weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego, cesja wierzytelności z umowy Kredytobiorcy z NFZ
BZWBK Leasing	128	78	stawka bazowa i marża	23-04-2019	deklaracja wekslowa, przewłaszczenie cesja z ubezpieczenia
BZ WBK SA	275	179	WIBOR 1M + marża banku	21-07-2017	weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową
Agencja Leasingów i finansów SA	92	12	stawka bazowa + marża instytucji	07-06-2017	weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, przewłaszczenie przedmiotów finansowanych pożyczką, cesja z ubezpieczenia
Kredyty, pożyczki razem	105 823	74 058			

Stan na 31 grudnia 2015 roku

Bank	Kwota kredytu/ pożyczki wg umowy	Kwota kredytu/ pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
DnB Bank Polska SA	19 202	13 224	WIBOR 3M + marża banku	21-07-2022	zastaw rejestrowy do kwoty 30.000 tys. PLN na modułach Cadoito, pełnomocnictwo do rachunku bankowego, przystąpienie do długu EMC Piaseczno Sp. z o.o., przelew wierzycelności z umów z NFZ Emitenta lub innego podmiotu z Grupy EMC w kwocie nie niższej niż 40.000 tys. PLN; cesja wierzycelności z umowy ubezpieczenia; oświadczenie o poddaniu się egzekucji
BGŻ BNP Paribas SA	913	305	WIBOR 3M + marża banku	19-04-2017	hipoteka łączna do sumy 1.369 tys. PLN na nieruchomości położonej w Kowarach przy ul. Jeleniogórskiej oraz we Wrocławiu przy ul. Pilczyckiej; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości; pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym; weksel własny in blanco
BGŻ BNP Paribas SA	2 000	0	WIBOR 1M + marża banku	20-02-2016	hipoteka do kwoty 24.000 tys. PLN na nieruchomości położonej we Wrocławiu przy ul. Pilczyckiej; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w/w nieruchomości; zastaw rejestrowy na wierzycelności z umów pomiędzy PCZ Kowary Sp.z o.o. i NFZ; pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym; weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową
BGŻ BNP Paribas SA	13 448	6 978	WIBOR 3M + marża banku	30-07-2019	hipoteka do kwoty 24.000 tys. PLN na nieruchomości położonej we Wrocławiu przy ul. Pilczyckiej; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w/w nieruchomości; zastaw rejestrowy na wierzycelności z umów pomiędzy PCZ Kowary Sp.z o.o. i NFZ; pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym; weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową
BGŻ BNP Paribas SA	7 750	7 500	WIBOR 3M + marża banku	31-12-2020	hipoteka do kwoty 13.500 tys. PLN na nieruchomościach będących własnością PCZ Sp.z o.o., cesja praw z polisy w/w nieruchomości, zestaw rejestrowy na wierzycelnościach PCZ Kowary Sp.z o.o. i NFZ, poręczenia spółki RCZ Lubin Sp. z o.o., poręczenia spółki PCZ Kowary Sp. z o.o., pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku EMC IM, pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku PCZ Kowary Sp. z o.o.
BZ WBK SA	7 000	6 183	WIBOR 1M + marża banku	31-05-2020	hipoteka umowna łączna do kwoty 20.000 tys. PLN na nieruchomościach położonych w Kowarach, Ząbkowicach Śląskich, Świebodzicach; przelew wierzycelności z umowy ubezpieczenia w/w nieruchomości; przelew wierzycelności z umów z NFZ zawartych przez EMC IM oraz Mikulicz Sp.z o.o.; weksle własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; pełnomocnictwo do rachunków prowadzonych w Banku; podporządkowanie wierzycelnościom Banku wynikającym z umowy spłaty wszystkich pożyczek udzielonych EMC
BZ WBK SA	888	524	WIBOR 1M + marża banku	31-10-2016	
BZ WBK SA	3 500	0	WIBOR 1M + marża banku	11-05-2016	
BZ WBK SA	1 000	0	WIBOR 1M + marża banku	11-05-2016	
Mleasing Sp. z o.o.	233	114	WIBOR 6M + marża instytucji	31-05-2017	przewłaszczenie na zabezpieczenie

Bank	Kwota kredytu/ pożyczki wg umowy	Kwota kredytu/ pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
PBS Kwidzyn	403	320	WIBOR 1M + marża banku	30-10-2019	Poręczenie Miasta i Powiatu Kwidzyńskiego, weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji złożone w trybie art. 97 Prawa Bankowego, nieodwołalne pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bieżącym
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	869	671	WIBOR 3M + marża instytucji	20-12-2021	'weksel własny in blanco opatrzony klauzulą "bez protestu" na zabezpieczenie spłaty pożyczki, odsetek z tytułu oprocentowania oraz wynikających z umowy należnych odsetek liczonych w wysokości jak dla zaległości podatkowych wraz z deklaracją wekslową
PKO BP SA	3 000	0	WIBOR 1M + marża banku	30-12-2016	Zastaw rejestrowy na wierzytelności wynikającej z kontraktu NFZ o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej na leczenie szpitalne, a także na wierzytelności przyszłej określonej we właściwym aneksie do kontraktu NFZ – RCZ Sp.z o.o. oraz hipoteka umowna do kwoty 4.500 tys. PLN. cesja z umowy ubezpieczenia.
CareUp B.V.	940	988	WIBOR 1M + marża	31-12-2016	-
Kredyty, pożyczki razem	61 146	36 807			

W dniu 13 stycznia 2016 roku Emitent zawarł aneks do umowy kredytu inwestycyjnego w rachunku kredytowym z dnia 19 kwietnia 2013 roku z Bankiem Gospodarki Żywnościowej SA z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległa marża banku.

W dniu 13 stycznia 2016 roku Emitent zawarł aneks do umowy kredytu inwestycyjnego w rachunku kredytowym z dnia 30 października 2012 roku z Bankiem Gospodarki Żywnościowej SA z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległa marża banku.

W dniu 13 stycznia 2016 roku Emitent zawarł aneks do umowy kredytu obrotowego w rachunku bieżącym z dnia 30 października 2012 roku z Bankiem Gospodarki Żywnościowej SA z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległa marża banku.

W dniu 17 lutego 2016 roku Emitent zawarł aneks techniczny do umowy kredytu obrotowego w rachunku bieżącym z Bankiem Gospodarki Żywnościowej SA z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległ termin spłaty kredytu, który został wydłużony do dnia 31 marca 2016 roku.

W dniu 29 marca 2016 roku Emitent zawarł aneks do umowy kredytu obrotowego w rachunku bieżącym z Bankiem Gospodarki Żywnościowej SA z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległ termin spłaty kredytu, który został wydłużony do dnia 31 marca 2017 roku.

W dniu 10 maja 2016 roku Emitent oraz spółka zależna Mikulicz Sp. z o.o. zawarły aneks do umowy o Multiliniję z dnia 11 maja 2015 roku z Bankiem Zachodnim WBK SA. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległa marża banku oraz termin spłaty kredytu, który został wydłużony do dnia 11 maja 2017 roku. Na mocy aneksu do umowy jako kolejna strona przystąpiła także spółka zależna „Zdrowie” Sp. z o.o., której Bank udzielił kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 500 tys. PLN.

W dniu 12 lipca 2016 roku spółka zależna Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o. zawarła z Raiffeisen Bank Polska Spółka Akcyjna umowę o kredyt odnawialny w rachunku bieżącym w wysokości 7.000 tys. PLN przeznaczony na bieżącą działalność. Oprocentowanie kredytu wynosi WIBOR 1M + marża banku, termin spłaty przypada na 30 czerwca 2017 roku.

W dniu 13 lipca 2016 roku Emitent zawarł z Raiffeisen Bank Polska Spółka Akcyjna umowę o kredyt nieodnawialny w wysokości 12.684 tys. PLN z przeznaczeniem na refinansowanie kredytu w DNB Bank Polska S.A. Oprocentowanie kredytu wynosi WIBOR 1M + marża banku, termin spłaty przypada na 29 lipca 2022 roku.

W dniu 25 lipca 2016 roku Emitent zawarł aneks do umowy kredytu nieodnawialnego z dnia 13 lipca 2016 roku z Raiffeisen Bank Polska Spółka Akcyjna. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległo zabezpieczenie kredytu.

W dniu 25 lipca 2016 roku spółka zależna Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o. zawarła aneks do umowy kredytu odnawialnego z dnia 12 lipca 2016 roku z Raiffeisen Bank Polska Spółka Akcyjna. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległo zabezpieczenie kredytu.

W dniu 27 lipca 2016 roku Emitent dokonał przedterminowej spłaty kredytu nieodnawialnego udzielonego przez DNB Bank Polska SA w dniu 02 sierpnia 2011 roku. Spłata kredytu dokonana została w kwocie 12.395 tys. PLN.

Z dniem 03 sierpnia 2016 roku rozwiązana została umowa kredytu w rachunku bieżącym udzielonego przez PKO Bank Polski SA w dniu 27 grudnia 2011 roku spółce zależnej Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o.

W dniu 17 października 2016 roku Emitent zawarł z Bankiem BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna umowę o kredyt inwestycyjny w wysokości 13.000 tys. PLN z przeznaczeniem na finansowanie/refinansowanie 50% kosztów inwestycji dotyczącej zakupu udziałów w Zdrowie Sp. z o.o. oraz przebudowy i modernizacji szpitala w Kwidzynie. Oprocentowanie kredytu wynosi WIBOR 3M + marża banku, termin spłaty kredytu przypada na 16 października 2021 r. Na dzień 31 grudnia 2016 r kredyt nie został uruchomiony.

W dniu 31 października 2016 roku Emitent dokonał terminowej spłaty kredytu nieodnawialnego udzielonego przez BZ WBK Spółka Akcyjna udzielonego w dniu 11 maja 2015 roku. Spłata kredytu dokonana została w kwocie wymaganej ostatniej raty kapitałowej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa przekroczyła graniczną wartość wskaźnika finansowego zawartego w następujących umowach kredytowych:

Bank	Kwota kredytu/ pożyczki wg umowy	Kwota kredytu/ pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
BGŻ BNP Paribas SA	913	96	WIBOR 3M + marża banku	19-04-2017	hipoteka łączna do sumy 1.369 tys. zł na nieruchomości położonej w Kowarach przy ul. Jeleniogórskiej oraz we Wrocławiu przy ul. Piłczyckiej; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości; pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym; weksel własny in blanco, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas SA	13 448	5 065	WIBOR 3M + marża banku	30-07-2019	hipoteka do kwoty 24.000 tys. zł na nieruchomości położonej we Wrocławiu przy ul. Piłczyckiej; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w/w nieruchomości; zastaw rejestrowy na wierzytelności z umów pomiędzy PCZ Kowary Sp. z o.o. i NFZ; pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym; weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas SA	7 750	6 146	WIBOR 3M + marża banku	31-12-2020	hipoteka do kwoty 13. 500 tys. zł na nieruchomościach będących własnością PCZ Sp. z o.o., cesja praw z polisy w/w nieruchomości, zestaw rejestrowy na wierzytelnościach PCZ Kowary Sp. Z o.o. i NFZ, poręczenia spółki RCZ Lubin Sp. Z o.o., poręczenia spółki PCZ Kowary Sp. Z o.o., pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku EMC IM, pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku PCZ Kowary Sp. Z o.o., oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC

Bank	Kwota kredytu/ pożyczki wg umowy	Kwota kredytu/ pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
BZ WBK SA	7 000	4 783	WIBOR 1M + marża banku	31-05-2020	hipoteka umowna łączna do kwoty 20.000 tys. zł na nieruchomościach położonych w Kowarach, Żąbkowicach Śląskich, Świebodzicach; przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia ww nieruchomości; przelew wierzytelności z umów z NFZ zawartych przez EMC IM oraz Mikulicz Sp. o.o.; weksle własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; pełnomocnictwo do rachunków prowadzonych w Banku; podporządkowanie wierzytelnościom Banku wynikającym z umowy spłaty wszystkich pożyczek udzielonych EMC, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Raiffeisen Polbank SA	12 400	12 386	WIBOR 1M + marża banku	29-07-2022	pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków Kredytobiorcy w Banku, hipoteka umowna łączna do kwoty 8 000 tys. zł na nieruchomościach położonych w Lubinie, hipoteka bez innych wpisów łączna do kwoty 4 500 tys. zł na nieruchomościach położonych w Lubinie, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia ww nieruchomości, przelew wierzytelności z kontraktów EMC Piaseczno Sp. z o.o. i RCZ Sp. z o.o., gwarancja korporacyjna wystawiona przez RCZ Sp. z o.o. do kwoty kredytu, gwarancja korporacyjna wystawiona przez EMC Piaseczno Sp. z o.o. do kwoty kredytu, weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową

W związku z faktem niewypełnienia warunków umownych, zgodnie z art. 69 MSR 1 Grupa zakwalifikowała część długoterminową w/w kredytów inwestycyjnych w wysokości 21.000 tys. PLN do zobowiązań krótkoterminowych (na dzień 31 grudnia 2015 roku kwota długoterminowych kredytów zakwalifikowanych do zobowiązań krótkoterminowych wyniosła 10.955 tys. PLN).

Powyższe kredyty nie zostały postawione w stan wymagalności pomimo niewypełnienia warunków finansowych na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Na podstawie prowadzonych rozmów z Bankami Zarząd nie oczekuje postawienia kredytów w stan wymagalności.

Pożyczki

Na podstawie ramowej umowy pożyczki zawartej 25 września 2013 roku z CareUp B.V. z siedzibą w Amsterdamie Emitent w dniu 08 lipca 2016 roku zwrócił się o wypłatę pożyczki w kwocie 2.500 tys. PLN. Kwota ta wpłynęła na rachunek bankowy Emitenta w dniu 13 lipca 2016 roku. W dniu 20 października 2016 roku Emitent zwrócił się o wypłatę pożyczki w kwocie 4.300 tys. PLN. Kwota ta wpłynęła na rachunek 20 października 2016 roku.

W dniu 28 lipca 2016 roku Emitent otrzymał pożyczkę w kwocie 25.000 tys. PLN od CareUp B.V. z siedzibą w Amsterdamie. Oprocentowanie pożyczki stanowi suma stawki WIBOR-1M i stałej w trakcie trwania umowy marży. Zwrot pożyczki powinien nastąpić do dnia 31 grudnia 2017 roku. O otrzymaniu pożyczki Emitent informował w trybie raportu bieżącego nr 46/2016 z dnia 29 lipca 2016 roku.

W dniu 30 grudnia 2016 roku został podpisany aneks do ramowej umowy pożyczki zawartej 25 września 2013 roku z CareUp B.V. z siedzibą w Amsterdamie zmieniający termin pożyczki na 31 grudnia 2017 roku.

W dniu 30 grudnia 2016 roku został podpisany aneks do ramowej umowy pożyczki zawartej 28 lipca 2016 roku z CareUp B.V. z siedzibą w Amsterdamie zmieniający termin pożyczki na 31 grudnia 2018 roku.

35. REZERWY**35.1 Zmiany stanu rezerw****Stan na 31 grudnia 2016 roku**

Poz.	Wyszczególnienie	Świadczenia emerytalne i podobne	Na jubileusze	Na roszczenia pacjentów	Na inne przyszłe zobowiązania	Razem
Długoterminowe						
I.	Wartość rezerwy na początek okresu	1 939	3 325	636	-	5 900
1.	zwiększenia z tytułu	188	-	6	-	194
a)	nabycie spółki zależnej (nota 5)	73	-	-	-	73
b)	utworzenie	110	-	6	-	116
c)	rekasyfikacje	5	-	-	-	5
2.	zmniejszenia z tytułu	55	1 187	88	-	1 330
a)	wykorzystanie	-	-	13	-	13
b)	rozwiązanie zbędnej	-	1 010	75	-	1 085
d)	rekasyfikacje	55	177	-	-	232
II.	Wartość rezerwy na koniec okresu	2 072	2 138	554	-	4 764
Krótkoterminowe						
I.	Wartość rezerwy na początek okresu	190	463	662	412	1 687
1.	zwiększenia z tytułu	383	177	-	453	1 013
a)	nabycie spółki zależnej	1	-	-	-	1
b)	utworzenie	327	-	-	448	775
c)	rekasyfikacje	55	177	-	-	232
d)	inne	-	-	-	5	5
2.	zmniejszenia z tytułu	13	168	393	141	715
a)	wykorzystanie	-	-	109	87	196
b)	rozwiązanie zbędnej	8	168	284	54	514
c)	rekasyfikacje	5	-	-	-	5
II.	Wartość rezerwy na koniec okresu	560	472	229	724	1 985

Stan na 31 grudnia 2015 roku

Poz.	Wyszczególnienie	Świadczenia emerytalne i podobne	Na jubileusze	Na roszczenia pacjentów	Na inne przyszłe zobowiązania	Razem
Długoterminowe						
I.	Wartość rezerwy na początek okresu	2 050	3 486	187	-	5 723
1.	zwiększenia z tytułu	114	43	471	-	628
a)	utworzenie	114	43	10	-	167
b)	reklasyfikacje	-	-	461	-	461
2.	zmniejszenia z tytułu	225	204	22	-	451
a)	wykorzystanie	-	-	8	-	8
b)	rozwiązanie zbędnej	225	204	14	-	443
II.	Wartość rezerwy na koniec okresu	1 939	3 325	636	-	5 900
Krótkoterminowe						
I.	Wartość rezerwy na początek okresu	187	519	1 086	268	2 060
1.	zwiększenia z tytułu	93	64	56	347	560
a)	utworzenie	93	64	56	347	560
2.	zmniejszenia z tytułu	90	120	520	203	933
a)	wykorzystanie	-	-	3	74	77
b)	rozwiązanie zbędnej	90	120	56	129	395
c)	reklasyfikacje	-	-	461	-	461
II.	Wartość rezerwy na koniec okresu	190	463	622	412	1 687

36. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA, ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE**36.1 Pozostałe zobowiązania (długoterminowe)**

Zobowiązania długoterminowe	Stan na	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
- zobowiązanie z tytułu przyrzeczonej kwoty za udziały w spółce „Zdrowie” Sp. z o.o.	1 287	6 800
- wycena zobowiązania z tytułu przyrzeczonej kwoty zapłaty za udziały w spółce „Zdrowie” Sp. z o.o.	(30)	(244)
- zobowiązanie z tytułu użytkowania udziałów w spółce „Zdrowie” Sp. z o.o.	14	221
- wycena zobowiązania z tytułu użytkowania udziałów w spółce „Zdrowie” Sp. z o.o.	(1)	(17)
- dotacje z ryzykiem zwrotu (dot. „Zdrowie” Sp. z o.o.)	1 286	1 286
- zobowiązanie płatne w ratach z tytułu zakupu środków trwałych (dot. RCZ Sp. z o.o.)	-	58
- zdyskontowana płatność odroczonej w czasie tytułem kaucji gwarancyjnej stanowiąca 10% wartości nabycia udziałów w spółkach NZOZ Zawidawie Sp. z o.o., CM Medyk Sp. z o.o., Q-Med. Sp. z o.o.	1 218	-
Razem	3 774	8 104

36.2 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

Zobowiązania krótkoterminowe	Stan na	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
z tytułu dostaw i usług	27 023	16 350
zobowiązania z tytułu CIT	73	98
pozostałe zobowiązania, w tym z tytułu	16 151	11 269
- z tytułu VAT	183	65
- z tytułu ZUS	7 687	4 596
- z tytułu PIT	1 495	1 240
- z tytułu PFRON	35	48
- z tytułu wynagrodzeń	5 274	4 640
- zobowiązanie z tytułu zwrotu dotacji od Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku	68	240
- zobowiązanie z tytułu dzierżawy udziałów w spółce „Zdrowie” Sp. z o.o.	28	-
- zobowiązania zasądzone wyrokiem	-	54
- zdyskontowana płatność odroczone w czasie tytułem kaucji gwarancyjnej, stanowiąca 10% wartości nabycia udziałów w spółkach NZOZ Zawidawie Sp. z o.o., CM Medyk Sp. z o.o., Q-Med. Sp. z o.o	1 269	-
- inne	112	386
Razem	43 247	27 717

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 21-dniowych. Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku ani na dzień 31 grudnia 2015 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

36.3 Rozliczenia międzyokresowe wykazywane w pasywach

Rozliczenia międzyokresowe międzyokresowe bierne	Stan na	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Długoterminowe, w tym:	7 503	8 228
Dotacje na zakup środków trwałych	4 615	4 616
Rozliczenie nieodpłatnie przyjętych środków trwałych	1 000	1 288
Czynsz otrzymany z góry	1 888	2 324
Krótkoterminowe, w tym:	4 187	5 159
Dotacje na zakup środków trwałych	671	482
Rozliczenie nieodpłatnie przyjętych środków trwałych	425	341
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	2 445	2 821
Czynsz otrzymany z góry	436	436
Rezerwy na premie	209	1 044
Pozostałe	1	35
Razem	11 690	13 387

37. PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY BILANSOWYMI ZMIANAMI NIEKTÓRYCH POZYCJI ORAZ ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI ZE SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

Wyszczególnienie		Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Należności	Bilansowa zmiana należności długo- i krótkoterminowych	(1 865)	444
	Objęcie kontroli nad nowymi spółkami zależnymi	2 792	-
	Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	936	444
Zobowiązania	Bilansowa zmiana zobowiązań operacyjnych z wyjątkiem pożyczek i kredytów	11 044	(1 957)
	Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	156	(847)
	Objęcie kontroli nad nowymi spółkami zależnymi	(1 043)	-
	Zmiana zobowiązań inwestycyjnych	(2 336)	843
	Kwota zapłacona na poczet udziałów w spółkach zależnych	5 641	150
	Inne	29	4
	Zmiana stanu zobowiązań operacyjnych w rachunku przepływów pieniężnych	13 491	(1 807)
Zapasy	Bilansowa zmiana zapasów	(171)	(8)
	Objęcie kontroli nad nowymi spółkami zależnymi	293	-
	Zmiana stanu zapasów w rachunku przepływów pieniężnych	122	(8)
Rezerwy	Bilansowa zmiana rezerw	(838)	(196)
	Objęcie kontroli nad nowymi spółkami zależnymi	(418)	-
	Eliminacja zmiany stanu rezerw odniesionych na całkowite dochody	239	195
	Zmiana stanu rezerw w rachunku przepływów pieniężnych	(1 017)	(1)
Rozliczenia międzyokresowe	Bilansowa zmiana rozliczeń międzyokresowych	(1 807)	3 543
	Objęcie kontroli nad nowymi spółkami zależnymi	63	-
	Eliminacja otrzymanych nieodpłatnie w danym okresie środków trwałych	(204)	(360)
	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych w rachunku przepływów pieniężnych	(1 948)	3 183
Inne korekty	Zapłacone prowizje od kredytów	89	126
	Eliminacja wyceny obligacji	-	105
	Inne korekty w rachunku przepływów pieniężnych	89	231
Podatek dochodowy zapłacony	Bilansowa zmiana zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	-	47
	Podatek dochodowy za dany rok	(557)	1 171
	Podatek dochodowy zapłacony w rachunku przepływów pieniężnych	(557)	1 218
Wydatki na nabycie aktywów finansowych w jednostkach powiązanych	Kwota zapłacona na poczet udziałów w spółce „Zdrowie” Sp. z o.o.	70	150
	Kwota zapłacona na poczet udziałów w spółkach NZOZ Zawidawie Sp. z o.o., CM Medyk Sp. z o.o., Q-Med. Sp. z o.o	30 089	-
	Środki pieniężne w spółkach zależnych na dzień objęcia kontroli	(2 021)	-
	Wydatki na nabycie aktywów finansowych w jednostkach powiązanych	28 138	150

38. ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE

Emitent zobowiązał się ponieść nakłady inwestycyjne wynikające z następujących umów inwestycyjnych:

1) Umowa przedwstępna nabycia i użytkowania udziałów w Spółce "Zdrowie" Sp. z o.o. z Powiatem Kwidzińskim, Miastem Kwidzyn, PEC Sp. z o.o. w Kwidzynie, PWiK Sp. z o.o. z dnia 31 maja 2013 roku. O zawarciu umowy informowano w trybie raportu bieżącego nr 53/2013 z dnia 31 maja 2013 roku. W wyniku zawarcia w/w umowy Emitent przez 5 lat będzie użytkował 87,4867% udziałów "Zdrowie" Sp. z o.o. pozostających własnością Sprzedających. Po upływie tego okresu, tj. do 01 czerwca 2018 roku, zostanie zawarta Umowa przyrzeczona nabycia udziałów, za ustaloną w umowie przedwstępnej kwotę, w wyniku której Emitent wejdzie w posiadanie użytkowanych wcześniej udziałów. W przypadku nieprzystąpienia przez Emitenta do zawarcia umowy przyrzeczonej w terminie, a także w sytuacji zrzeczenia się użytkowania udziałów traci on zadatek, nadto Sprzedający mogą proporcjonalnie do liczby udziałów zażądać zapłaty kary umownej w kwocie 2.000 tys. PLN.

2) Dodatkowo na podstawie umowy z dnia 8 kwietnia 2016 roku w wyniku realizacji umowy przedwstępnej zbycia udziałów oraz użytkowania udziałów z dnia 31 maja 2013 roku nastąpiło zawarcie umowy zbycia udziałów „Zdrowie” Sp. z o.o. z siedzibą w Kwidzynie pomiędzy Powiatem Kwidzińskim (Sprzedający) oraz Emitentem (Kupujący) w ramach której Emitent zobowiązał się do zainwestowania minimum 10.000 tys. PLN do dnia 30 czerwca 2018 roku w prace podnoszące standard infrastruktury szpitala i dostosowujące do obowiązujących wymogów. Wskazane prace już się rozpoczęły i nie ma żadnego ryzyka niewywiązania się z wymienionego zobowiązania

3) Umowa nabycia 100% udziałów w Regionalnym Centrum Zdrowia w Lubinie z dnia 11 lutego 2014 roku. O zawarciu umowy informowano w trybie raportu bieżącego nr 24/2014 z dnia 11 lutego 2014 roku.

Zgodnie z w/w umową Emitent zobowiązał się do przeprowadzenia następujących inwestycji:

- SOR z łądowiskiem w minimalnej kwocie 1.500 tys. PLN. w okresie 36 miesięcy,
- remont części technicznej szpitala na kwotę nie mniejszą niż 1.000 tys. PLN w okresie 12 miesięcy,
- remont, modernizacja i dostosowanie poszczególnych pomieszczeń szpitala, podniesienie standardu pobytu pacjentów na kwotę nie mniejszą niż 4.960 tys. PLN w okresie 36 miesięcy,
- zakup wyposażenia i sprzętu na kwotę nie mniejszą niż 3.200 tys. PLN w okresie 36 miesięcy,
- dodatkowo zostaną terminowo zrealizowane inwestycje objęte programem dostosowawczym sporządzonym dla Spółki RCZ Sp. z o.o.

Zobowiązanie inwestycyjne związane z remontem części technicznej szpitala zostało wypełnione.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd nie widzi zagrożenia co do możliwości realizacji powyższych zobowiązań.

39. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Grupa nie posiada żadnych gwarancji ani poręczeń udzielonych jednostkom z poza Grupy.

39.1 Sprawy sądowe

W dniu 23 marca 2016 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku (Sąd II instancji) wydał wyrok przeciwko spółce zależnej Zdrowie Sp. z o.o. z siedzibą w Kwidzynie o odszkodowanie za błędy lekarskie, oddalając apelację Spółki i tym samym zasądając zapłatę odszkodowania i zadośćuczynienia oraz miesięczną rentę. Na wypłatę odszkodowania została w poprzednich latach utworzona rezerwa, a wypłata zasądzonego odszkodowania i zadośćuczynienia została zrefundowana przez ubezpieczyciela Spółki.

W dniu 21 grudnia 2016 roku Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (Sąd II instancji) wydał wyrok przeciwko EMC Instytut Medyczny SA o odszkodowanie za błędy lekarskiej, oddalając apelację Spółki i tym samym zasądając zapłatę odszkodowania i zadośćuczynienia oraz miesięczną rentę. Wypłata zasądzonego odszkodowania i zadośćuczynienia została zrefundowana przez ubezpieczyciela Spółki.

Przed Sądem Okręgowym w Warszawie toczy się postępowanie przeciwko spółce zależnej EMC Piaseczno sp. z o.o. z siedzibą w Piasecznie z powództwa pacjentki i rodziny o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę oraz rentę odszkodowawczą. Potencjalne roszczenie objęte jest polisą ubezpieczeniową.

Przed Sądem Okręgowym w Warszawie toczy się postępowanie z powództwa spółki zależnej EMC Piaseczno sp. z o.o. przeciwko Mazowieckiemu Oddziałowi Wojewódzkiemu Narodowego Funduszu Zdrowia o zapłatę wynagrodzenia za udzielone świadczenia zdrowotne. Wartość przedmiotu sporu przekracza 500 tys. złotych.

Przed Sądem Okręgowym w Warszawie toczy się postępowanie przeciwko spółce zależnej EMC Piaseczno sp. z o.o. z siedzibą w Piasecznie z powództwa Rzecznika Praw Pacjenta; przedmiotem jest zadośćuczynienie dla matki z tytułu niezachowania należytej staranności przez personel medyczny przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Potencjalne roszczenie objęte jest polisą ubezpieczeniową.

W dniu 13.12.2016 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu wydał wyrok zasądając od towarzystwa ubezpieczeniowego na rzecz spółki zależnej Mikulicz sp. z o.o. kwotę 300.000 zł wraz z odsetkami i kosztami postępowania tytułem odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia OC. Wyrok nie jest prawomocny.

Przed Sądem Okręgowym w Legnicy toczy się postępowanie z powództwa członków rodziny pacjenta przeciwko spółce zależnej Regionalne Centrum Zdrowia sp. z o.o. o zapłatę zadośćuczynienia oraz odszkodowania z powodu śmierci pacjenta. Wartość przedmiotu sporu przekracza 350 tys. zł. Potencjalne roszczenie objęte jest polisą ubezpieczeniową.

Przed Sądem Okręgowym w Gdańsku toczy się postępowanie z powództwa małżonka zmarłego pacjenta oraz dzieci przeciwko spółce zależnej Zdrowie sp. z o.o. o zapłatę o zadośćuczynienie i rentę z tytułu śmierci męża i ojca. Wartość przedmiotu sporu przekracza 500 tys. złotych. Potencjalne roszczenie objęte jest polisą ubezpieczeniową. Drugim pozwanym jest PZU S.A.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku nie nastąpiły inne istotne zmiany w zakresie toczących się spraw sądowych dotyczących spółek Grupy.

39.2 Rozliczenia podatkowe

Aktualnie nie toczą się żadne kontrole podatkowe w Grupie.

W dniu 1 lutego 2016 roku Emitent otrzymał zwrot z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2012 w kwocie 33 tys. PLN w związku z nadpłatą z tytułu ulgi technologicznej.

W dniu 27 lutego 2015 roku Emitent otrzymał zwrot z tytułu nadpłaty w podatku dochodowym od osób prawnych za rok 2008 w kwocie 949 tys. PLN.

W dniu 24 sierpnia 2015 roku Emitent otrzymał zwrot z tytułu nadpłaty podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2009-2011 w kwocie 1.446 tys. PLN, zgodnie ze złożonym do Dolnośląskiego Urzędu Skarbowego wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty w podatku dochodowym od osób prawnych.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiły przesłanki do tworzenia rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

40. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

W trakcie roku zakończonego 31 grudnia 2016 roku Emitent był stroną następujących transakcji z pozostałymi podmiotami powiązanymi – niewchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej:

Strona transakcji	Przedmiot transakcji	Kwota transakcji w okresie	Saldo na 31.12.2016
Indywidualna Praktyka Lekarska Ireneusz Pikulicki	Usługi świadczone na rzecz Emitenta	286*	18
Properties and More Sp. z o.o.	Usługi świadczone na rzecz Emitenta	595	48
Specjalistyczna Praktyka Lekarska dr n.med. Bożena Gołębiowska	Usługi świadczone na rzecz Emitenta	253**	-
PRO-FIRMA Doradztwo Gospodarcze Agnieszka Szpara	Usługi świadczone na rzecz spółki zależnej EMC Piaseczno Sp. z o.o.	324***	-
CareUp B.V.	Pożyczka z odsetkami	-	33 639
Razem		1 458	33 705

* Kwota transakcji w okresie 01-12.2016r Pan Ireneusz Pikulicki w Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA do dnia 20.09.2016r.

**Kwota transakcji w okresie 01-04.2016r. Pani Bożena Gołębiowska w Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA do dnia 02.05.2016r.

***Kwota transakcji w okresie 01-04.2016r. Pani Agnieszka Szpara w Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA do dnia 30.04.2016r.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015

Strona transakcji	Przedmiot transakcji	Kwota transakcji w okresie	Saldo na 31.12.2015
Indywidualna Praktyka Lekarska Ireneusz Pikulicki	Usługi świadczone na rzecz Emitenta	150	15
Properties and More Sp. z o.o.	Usługi świadczone na rzecz Emitenta	368	40
Specjalistyczna Praktyka Lekarska dr n.med. Bożena Gołębiowska	Usługi świadczone na rzecz Emitenta	246	21
PRO-FIRMA Doradztwo Gospodarcze Agnieszka Szpara	Usługi świadczone na rzecz spółki zależnej EMC Piaseczno Sp. z o.o.	442	37
CareUp B.V.	Pożyczka z odsetkami		988
Razem		1 206	1 101

40.1 Jednostka dominująca całej Grupy

Na dzień 31 grudnia 2016 roku podmiotem dominującym dla Grupy był CareUp B.V., który był właścicielem 70,61% akcji zwykłych Emitenta.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku podmiotem dominującym dla Grupy był CareUp B.V., który był właścicielem 70,61% akcji zwykłych Emitenta.

CareUp B.V. należy do grupy PLNAP Holdings Limited, dla której podmiotem dominującym jest Penta Investments Group Limited.

40.2 Podmiot o znaczącym wpływie na Grupę

Na dzień 31 grudnia 2016 roku podmioty z Grupy PZU były właścicielem 28,31% akcji zwykłych Emitenta, na dzień 31 grudnia 2015 roku było to odpowiednio 28,31% akcji zwykłych Emitenta.

40.3 Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Transakcje z podmiotami powiązanymi odbywały się na warunkach rynkowych.

40.4 Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W 2016 roku Emitent nie dokonał istotnych transakcji sprzedaży na rzecz członków Zarządu.

W 2015 roku Emitent nie dokonał istotnych transakcji sprzedaży na rzecz członków Zarządu.

40.5 Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy**40.5.1 Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy**

Wynagrodzenia osób wchodzących w skład organów zarządzających i nadzorujących Grupy łącznie z tytułu zarządzania oraz innych funkcji pełnionych w Spółkach wyniosły:

Wynagrodzenia w spółce dominującej	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015
Zarząd Spółki	1 750	1 761
Rada Nadzorcza	12	9
Rada Naukowa	-	-
Wynagrodzenia razem	1 762	1 770
Wynagrodzenia Zarządów w spółkach zależnych	1 828	2 042
Razem	3 590	3 812

Wynagrodzenie członków Zarządu Emitenta łącznie z tytułu zarządzania, świadczenia usług oraz innych pełnionych funkcji otrzymane w spółce dominującej:

Imię i nazwisko	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015
Wiceprezes Zarządu – Krystyna Wider-Poloch ¹	-	201
Członek Zarządu – Józef Tomasz Juros ²	-	120
Członek Zarządu – Zdzisław Cepiel ³	-	72
Prezes Zarządu – Agnieszka Szpara ⁴	314	336
Członek Zarządu – Tomasz Suchowierski	624	404
Członek Zarządu – Ireneusz Pikulicki ⁵	420	257
Członek Zarządu – Bożena Gołębiowska ⁶	319	371
Członek Zarządu-Maciej Piorunek ⁷	72	-
Wynagrodzenia razem	1 750	1761

¹ W Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA do 31 grudnia 2014 roku

² W Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA do 26 lutego 2015 roku

³ W Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA do 31 marca 2015 roku

⁴ W Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA od dnia 01 września 2014 roku 30 kwietnia 2016 roku

⁵ Wynagrodzenie za okres 12 miesięcy 2015 roku, w Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA od 01 kwietnia 2015 roku do 30 września 2016 roku

⁶ Wynagrodzenie za okres 12 miesięcy 2015 roku, w Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA od 01 kwietnia 2015 roku do 02 maja 2016 roku

⁷ W Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA od dnia 1 października 2016 roku

Wynagrodzenie członków Zarządu Emitenta otrzymane w spółkach zależnych

Imię i nazwisko	Spółka zależna	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015
Józef Tomasz Juros	EMC Silesia Sp. z o.o.	-	6
Józef Tomasz Juros	EMC Piaseczno Sp. z o.o.	-	6
Agnieszka Szpara	EMC Piaseczno Sp. z o.o.	324	442
Tomasz Suchowierski	EMC Piaseczno Sp. z o.o.	1	-
Maciej Piorunek	EMC Piaseczno Sp. z o.o.	1	-
Ireneusz Pikulicki	EMC Piaseczno Sp. z o.o.	15	14
Tomasz Suchowierski	Lubmed Sp. z o.o.	1	-
Maciej Piorunek	Lubmed Sp. z o.o.	1	-
Maciej Piorunek	Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o.	2	-
Tomasz Suchowierski	Mikulicz Sp. z o.o.	1	-
Maciej Piorunek	Mikulicz Sp. z o.o.	1	-
Tomasz Suchowierski	PCZ Kowary Sp. z o.o.	1	-
Maciej Piorunek	PCZ Kowary Sp. z o.o.	1	-
Tomasz Suchowierski	Zdrowie Sp. z o.o.	1	-
Maciej Piorunek	Zdrowie Sp. z o.o.	1	-
Tomasz Suchowierski	Silesia Med. Serwis Sp. z o.o.	1	-
Tomasz Suchowierski	NZOZ Zawidawie Sp. z o.o.	1	-
Maciej Piorunek	NZOZ Zawidawie Sp. z o.o.	1	-
Wynagrodzenia, razem		354	468

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej spółki EMC Instytut Medyczny SA

Imię i nazwisko	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015
Mateusz Słabosz	3	2
Vaclav Jirku	3	2
Waldemar Kmiecik	-	1
Artur Smolarek	-	2
Jędrzej Litwiniuk	2	2
Grzegorz Stępiński	3	-
Lenka Siklienková	-	-
Attila Veghh	-	-
Wynagrodzenia, razem	12	9

41. INFORMACJE O WYNAGRODZENIU BIEGŁEGO REWIDENTA LUB PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

W dniu 23 maja 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki EMC Instytut Medyczny SA uchwałą 02/05/2016 dokonała wyboru audytora do zbadania sprawozdania finansowego Spółki EMC Instytut Medyczny SA – firmę PricewaterhouseCoopers spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie. O czym Emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 32/2016.

Spółka	Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych	Rodzaj sprawozdania	Data podpisania umowy na badanie w 2015 i 2016 roku	Wynagrodzenie	
				2015	2016
EMC IM SA	Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k.	Roczne jednostkowe i skonsolidowane		54	
		Przegląd śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania	23 lipca 2015	30	
	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Roczne jednostkowe i skonsolidowane			50
		Przegląd śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania	10 czerwca 2016		39
Razem				84	89
EMC Piaseczno Sp. z o.o.	Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k.	Roczne jednostkowe	25 września 2015	20	
		Roczne jednostkowe	12 września 2016		20
	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.				
Razem				20	20
PCZ Kowary Sp. z o.o.	Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k.	Roczne jednostkowe	25 września 2015	10	
		Roczne jednostkowe	12 września 2016		15
	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.				
Razem				10	15
„Zdrowie” Sp. z o.o.	Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k.	Roczne jednostkowe	25 września 2015	20	
		Roczne jednostkowe	12 września 2016		20
	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.				
Razem				20	20
EMC Silesia Sp. z o.o.	Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k.	Roczne jednostkowe	25 września 2015	12	
		Roczne jednostkowe	12 września 2016		15
	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.				
Razem				12	15
RCZ Sp. z o.o.	Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k.	Roczne jednostkowe	25 września 2015	38	
		Roczne jednostkowe	12 września 2016		30
	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.				
Razem				38	30

Ponadto w przypadku spółki EMC Instytut Medyczny SA wynagrodzenie PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z tytułu pozostałych usług w roku 2016 wyniosło 25 tys. PLN, w roku 2015 wynagrodzenie Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k. z tytułu pozostałych usług wyniosło 36 tys. PLN.

Wyżej wymienione kwoty są kwotami netto, wystawione faktury są powiększone o podatek VAT.

42. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, obligacje, umowy leasingu finansowego, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Zasadą stosowaną przez Grupę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka.

Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko rynkowe wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim zaciągniętych kredytów krótko- i długoterminowych oraz obligacji korporacyjnych, a w dalszej kolejności zobowiązań wynikających z umów leasingu finansowego.

Grupa nie zabezpiecza stóp procentowych za pomocą pochodnych instrumentów finansowych.

	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016		
tys. PLN	+1%	(415)
	-1%	415
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015		
tys. PLN	+1%	(332)
	-1%	332

42.1 Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe dla Grupy może powstać w wyniku dokonywania przez nią transakcji sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. W okresie sprawozdawczym transakcje zawierane w walucie obcej były incydentalne i nie stanowiły istotnej wartości w działalności Grupy.

42.2 Ryzyko cen towarów

Ze względu na specyfikę działalności (głównie świadczenie usług medycznych) Grupa nie jest narażona na ryzyko zmiany cen towarów.

42.3 Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne. Główny kontrahent, Narodowy Fundusz Zdrowia, jest płatnikiem pewnym i wypłacalnym.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

42.4 Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, umowy leasingu finansowego. Tabela poniżej przedstawia zobowiązania Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31 grudnia 2016	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i leasing	28 438	11 658	10 845	34 035	15	84 991
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	7 460	19 246	317	-	-	27 023
Pozostałe zobowiązania	22	5 439	1 290	3 774	-	10 525
	35 920	36 343	12 452	37 809	15	122 539

31 grudnia 2015	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i leasing	14 777	1 957	6 878	19 399	3 455	46 466
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	894	15 036	417	3	-	16 350
Pozostałe zobowiązania	-	5 209	111	8 104	-	13 424
	15 671	22 202	7 406	27 506	3 455	76 240

W związku z faktem niewypełnienia warunków umownych, zgodnie z art. 69 MSR 1 Grupa zakwalifikowała część długoterminową w/w kredytów inwestycyjnych w wysokości 21.000 tys. PLN do zobowiązań krótkoterminowych (na dzień 31 grudnia 2015 roku kwota długoterminowych kredytów zakwalifikowanych do zobowiązań krótkoterminowych wyniosła 10.955 tys. PLN).

Powyższe kredyty nie zostały postawione w stan wymagalności pomimo niewypełnienia warunków finansowych na dzień 31 grudnia 2016 roku. Na podstawie prowadzonych rozmów z Bankami Zarząd nie oczekuje postawienia kredytów w stan wymagalności.

43. INSTRUMENTY FINANSOWE**43.1 Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych**

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Wartość bilansowa		Wartość godziwa*	
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Aktywa finansowe:	41 684	45 011	41 684	45 011
Pozostałe aktywa finansowe:	41 684	45 011	41 684	45 011
długoterminowe:	-	-	-	-
krótkoterminowe:	41 684	45 011	41 684	45 011
należności z tyt. dostaw i usług	29 812	28 142	29 812	28 142
pozostałe należności	993	519	993	519
środki pieniężne	10 879	16 350	10 879	16 350
Zobowiązania finansowe	116 337	71 468	116 337	71 468
Oprocentowane kredyty, pożyczki i obligacje w tym:	74 058	36 807	74 058	36 807
długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy	26 358	16 807	26 358	16 807
długoterminowe oprocentowane wg stałej stopy	267	-	267	-
w rachunku bieżącym	10 378	-	10 378	-
krótkoterminowe:	37 055	20 000	37 055	20 000
Pozostałe zobowiązania długoterminowe w tym:	6 431	11 057	6 431	11 057
zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	2 657	2 953	2 657	2 953
Pozostałe	3 774	8 104	3 774	8 104
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe w tym:	35 848	23 604	35 848	23 604
zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	2 074	1 934	2 074	1 934
zobowiązania z tyt. dostaw i usług	27 023	16 350	27 023	16 350
Pozostałe	6 751	5 320	6 751	5 320

* w wyniku analizy wartości poszczególnych kategorii aktywów i zobowiązań nie stwierdzono istotnych rozbieżności między wartością bilansową a wartością godziwą.

43.2 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych**Rok zakończony 31 grudnia 2016**

	Przychody/ (koszty) z tyt. odsetek	Zyski/ (straty) z tyt. różnic kursowych	Rozwiązanie /(utworzenie) odpisów aktualizacyjnych	Zyski/ (straty) z tyt. wyceny	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe:	44	(7)	(99)	-	-	(62)
Pozostałe aktywa finansowe:	44	(7)	(99)	-	-	(62)
krótkoterminowe:	44	(7)	(99)	-	-	(62)
należności z tyt. dostaw i usług	9	(5)	(99)	-	-	(95)
środki pieniężne	35	(2)	-	-	-	33
Zobowiązania finansowe	(2 436)	9	-	(132)	-	(2 559)
Oprocentowane kredyty, pożyczki i obligacje w tym:	(2 186)	-	-	(132)	-	(2 318)
długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy	(725)	-	-	-	-	(725)
krótkoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy	(1 440)	-	-	(132)	-	(1 572)
w rachunku bieżącym	(21)	-	-	-	-	(21)
Pozostałe zobowiązania w tym:	(250)	9	-	-	-	(241)
zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	(196)	-	-	-	-	(196)
zobowiązania z tyt. dostaw i usług	(54)	9	-	-	-	(45)

Rok zakończony 31 grudnia 2015

	Przychody/ (koszty) z tyt. odsetek	Zyski/ (straty) z tyt. różnic kursowych	Rozwiązanie /(utworzenie) odpisów aktualizacyjnych	Zyski/ (straty) z tyt. wyceny	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe:	280	(7)	(159)	-	-	114
Pozostałe aktywa finansowe :	280	(7)	(159)	-	-	114
krótkoterminowe:	280	(7)	(159)	-	-	114
należności z tyt. dostaw i usług	5	(13)	(159)	-	-	(167)
środki pieniężne	275	6	-	-	-	281
Zobowiązania finansowe	(1 961)	58	-	(103)	-	(2 006)
Oprocentowane kredyty, pożyczki i obligacje w tym:	(1 715)	-	-	(103)	-	(1 818)
długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy	(887)	-	-	-	-	(887)
krótkoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy	(802)	-	-	(103)	-	(905)
w rachunku bieżącym	(26)	-	-	-	-	(26)
Pozostałe zobowiązania w tym:	(246)	58	-	-	-	(188)
zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	(166)	-	-	-	-	(166)
zobowiązania z tyt. dostaw i usług	(80)	58	-	-	-	(22)

43.3 Ryzyko stopy procentowej**Na 31 grudnia 2016 roku**

Oprocentowanie stałe	<1 rok	1-3 lata	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Pożyczki	321	751	-	-	1 072
	321	751	-	-	1 072

Oprocentowanie zmienne	<1 rok	1-3 lata	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	10 879	-	-	-	10 879
Kredyty w rachunku bieżącym	10 594	-	-	-	10 594
Kredyty inwestycyjne	28 592	160	-	-	28 752
Pożyczki od podmiotów powiązanych	7 926	25 714	-	-	33 640
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 074	2 386	271	-	4 731
	60 065	28 260	271	-	88 596

Na 31 grudnia 2015 roku

Oprocentowanie stałe	<1 rok	1-3 lata	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Pożyczki	196	266	230	93	785
	196	266	230	93	785

Oprocentowanie zmienne	<1 rok	1-3 lata	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	21 410	-	-	-	21 410
Kredyty inwestycyjne	18 816	7 019	6 122	3 077	35 034
Pożyczki od podmiotów powiązanych	988	-	-	-	988
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 934	2 637	316	-	4 887
	43 148	9 656	6 438	3 077	62 319

44. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Oprocentowane kredyty i pożyczki	74 058	36 807
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	51 752	40 708
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(10 879)	(16 350)
Zadłużenie netto	114 931	61 165
Kapitał własny	141 876	152 873
Kapitały rezerwowe z tyt. niezrealizowanych zysków netto	-	-
Kapitał razem	141 876	152 873
Kapitał i zadłużenie netto	256 807	214 038
Wskaźnik dźwigni	0,4475	0,2858

45. STRUKTURA ZATRUDNIENIA

Spółka	2016			2015		
	Pracownicy umysłowi	Pracownicy fizyczni	Ogółem	Pracownicy umysłowi	Pracownicy fizyczni	Ogółem
EMC Instytut Medyczny S.A.	485	104	589	490	95	585
Lubmed Sp. Z o.o.	58	7	65	58	7	65
Mikulicz Sp. Z o.o.	107	39	146	115	40	155
EMC Health Care Limited	6	1	7	8	1	9
EMC Silesia Sp. z o.o.	69	24	93	65	19	84
PCZ Kowary Sp. z o.o.	112	54	166	129	49	178
EMC Piaseczno Sp. z o.o.	88	11	99	99	15	114
Zdrowie Sp. z o.o.	224	51	275	226	47	273
RCZ Sp. z o.o.	418	113	531	440	109	549
NZOZ Zawidawie Sp. z o.o.	66	15	81	-	-	-
CM Medyk Sp. z o.o.	6	1	7	-	-	-
Q-Med Sp. z o.o.	33	6	39	-	-	-
RAZEM	1 672	426	2 098	1 630	382	2 012

46. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

Rada Nadzorcza EMC Instytut Medyczny SA w dniu 10 stycznia 2017 roku powołała Pana Rafała Szmuca na członka Zarządu Spółki i powierzyła funkcję Prezesa Zarządu EMC Instytut Medyczny SA. O planowanym kandydacie Emitent informował w raporcie bieżącym nr 54/2016 z dnia 12 października 2016 r.

Po dniu bilansowym do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy, to jest do 9 marca 2017 roku, nie wystąpiły inne zdarzenia, które powinny być ujęte w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego, poza przedstawionymi powyżej.